

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

&

ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Βερολίνο, Δεκέμβριος 2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

1.1. Πληθυσμός	<u>4</u>
1.2. Σημαντικότερα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	<u>5</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

2.1. Γενικά στοιχεία	<u>6</u>
2.2. Κυριότεροι δείκτες γερμανικής οικονομίας	
2.2.1. Συνοπτική περιγραφή κυριότερων δεικτών γερμανικής οικονομίας σε ομοσπονδιακό επίπεδο	<u>6</u>
2.2.2. Συνοπτική περιγραφή επιλεγμένων δεικτών οικονομίας Ομόσπ. Κρατιδίων Γερμανίας	<u>7</u>
2.3. Οικονομική ανάπτυξη. Δημόσια-ιδιωτική κατανάλωση. Πληθωρισμός. Εξέλιξη μεγεθών ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές και σε ετήσια ποσοστιαία μεταβολή	<u>9</u>
2.4. Βιομηχανία – Ενέργεια	
2.4.1. Βιομηχανία	<u>10</u>
2.4.2. Ενέργεια	<u>12</u>
2.5. Υπηρεσίες	<u>14</u>
2.6. Αγορά εργασίας	<u>14</u>
2.7. Εξωτερικό εμπόριο	
2.7.1. Όγκος εξωτερικού εμπορίου	<u>15</u>
2.7.2. Εξαγωγές –Εισαγωγές Γερμανίας κατά το 2012	<u>16</u>
2.7.3. Τα σημαντικότερα εξαγόμενα –εισαγόμενα προϊόντα της Γερμανίας κατά το 2012	<u>18</u>
2.7.4. Εξαγωγές - εισαγωγές διετία 2011-2012 ανά Ομόσπονδο Γερμανικό Κρατίδιο	<u>18</u>
2.8. Κρατικός προϋπολογισμός - Δημόσιο χρέος	<u>21</u>
2.9. Οικονομικές προβλέψεις για το 2013 και 2014	<u>21</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

3.1. Θεσμικό Πλαίσιο Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας	<u>23</u>
3.2. Διμερές εμπόριο	
3.2.1. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας το 2012	<u>24</u>
3.2.2. Όγκος διμερούς εμπορίου και εμπορικό ισοζύγιο	<u>25</u>
3.2.3. Κατάταξη Γερμανίας στο σύνολο των εμπορικών εταίρων της Ελλάδας	<u>26</u>
3.2.4. Ελληνικές εξαγωγές στη Γερμανία το 2012	<u>27</u>
3.2.5. Τα σημαντικότερα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα στη Γερμανία	<u>28</u>
3.2.6. Γερμανικές εξαγωγές στην Ελλάδα το 2012	<u>30</u>
3.2.7. Τα σημαντικότερα εισαγόμενα προϊόντα από τη Γερμανία στην Ελλάδα	<u>34</u>
3.3. Οι διμερείς επενδυτικές σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας	<u>35</u>
3.4. Οι διεθνείς εκθέσεις στη Γερμανία και οι ελληνικές συμμετοχές	<u>37</u>
3.5. Τουρισμός	<u>39</u>
3.6. Διαπιστώσεις για τις διμερείς οικονομικές σχέσεις	<u>40</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ 41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 42

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΣΕ ΕΥΡΩ 44

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ 45

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΓΕΡΜΑΝΙΑ, 2009-2012 ΣΕ 8ΨΗΦΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ
συνημμένο αρχείο

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ & ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
συνημμένο αρχείο

Συντάκτες: Δήμητρα Χριστοδουλοπούλου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Νεφέλη Παππάκου, Γραμματείας ΟΕΥ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

1.1. Πληθυσμός

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας καταλαμβάνει έκταση 357.050 τ. χλμ και βρίσκεται στο κέντρο της Ευρώπης. Συνορεύει με την Αυστρία, την Ελβετία, τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο, την Ολλανδία, τη Δανία, την Πολωνία και την Τσεχία.

Η Γερμανία αν και εξακολουθεί να είναι η μεγαλύτερη σε πληθυσμό χώρα της Ε.Ε, εν τούτοις βαίνει μειούμενος ο αριθμός γεννήσεων. Το 2012 ο πληθυσμός της ήταν 80,5 εκ. κάτοικοι (39,4 εκ. άνδρες και 41,91εκ. γυναίκες), με τον ιδιαίτερα όμως χαμηλό ρυθμό γεννήσεων 1,4. Εξ αυτών 6,628 εκατ. είναι εγγεγραμμένοι αλλοδαποί (ποσοστό 8,2%), ενώ οι μετανάστες συνολικά στη Γερμανία αγγίζουν το 20% του πληθυσμού. Οι Τούρκοι με σχεδόν 3 εκατ. είναι η πολυπληθέστερη ομάδα μεταναστών και ακολουθούν Πολωνοί (1,5 εκ.), Ρώσοι (1,2 εκ.), Καζάκοι (900 χιλ.) και Ιταλοί (800 χιλ.).

Το 2012 εξακολουθεί να κινείται ανοδικά ο αριθμός των μεταναστών και φθάνει τα 16,3 εκ. γεγονός που οφείλεται αφενός στο μεγάλο ρεύμα εισόδου στη Γερμανία μεταναστών λόγω της οικονομικής κρίσης, ήτοι 229.000 (αύξηση 2,1%) και αφετέρου λόγω αύξησης των γεννήσεων που προέρχονται από αλλοδαπούς με γερμανική υπηκοότητα, ήτοι 159.000 (αύξηση 2,9%). Οι σημαντικότερες ροές μεταναστών το 2012 προέρχονται από Πολωνία (63.894 άτομα), Ρουμανία (45.804), Βουλγαρία (24.870), Ουγγαρία(24.638). Ο αριθμός των μεταναστών από Ελλάδα αυξήθηκε κατά 14.570 (αύξηση 5,1% έναντι 2011, οπότε όμως καταγράφηκε ραγδαία αύξηση 84%), ενώ και από Ισπανία ήλθαν 10.038 περισσότεροι από το 2011 (αύξηση 9,1%).

Η Γερμανία διοικητικά διαιρείται σε 16 Ομόσπονδα Κρατίδια. Πρωτεύουσα είναι το Βερολίνο, η οποία αποτελεί και τη μεγαλύτερη πληθυσμιακά πόλη με 3,5 εκατ. κατοίκους. Ακολουθούν το Αμβούργο με 1,8 εκ., το Μόναχο με 1,4 εκ. και η Κολωνία με 1 εκατ. κατοίκους. Αρκετά κάτω του ενός εκατομμυρίου ακολουθεί η Φρανκφούρτη με 680.000 κατοίκους. Μεγάλη αστική συγκέντρωση καταγράφεται στην περιοχή του Ρήνου στο Ρουρ, στο Ομόσπονδο Κρατίδιο της Βόρεια Ρηνανίας-Βεστφαλίας, όπου περίπου 12 εκατ. κατοικούν σε γειτνιαζουσες μεταξύ τους πόλεις : Ντύσσελντορφ, Κολωνίας, του Έσσην, του Ντόρτμουντ, του Ντούισμπουργκ και του Μπόχουμ.

Η έκταση που καταλαμβάνει κάθε ομόσπονδο κρατίδιο καθώς και ο πληθυσμός διαφοροποιείται σημαντικά όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 1

Ομόσπονδο κρατίδιο	Πρωτεύουσα	Πληθυσμός 2012 σε χιλιάδες
Αμβούργο	Αμβούργο	1.754
Βάδη-Βυτεμβέργη	Στουτγκάρδη	10.739
Βαυαρία	Μόναχο	12.493
Βερολίνο	Βερολίνο	3.404
Βόρειος Ρηνανία-Βεστφαλία	Ντύσσελντορφ	18.029

Βρανδεμβούργο	Πότσνταμ	2.548
Βρέμη	Βρέμη	664
Έσση	Βίζμπαπτεν	6.075
Θουριγγία	Έρφουρτ	2.311
Κάτω Σαξωνία	Αννόβερο	7.983
Μεκλενβούργο-Πομμερανία	Σβερίν	1.694
Ρηνανία-Παλατινάτο	Μάιντζ	4.053
Σααρλάνδη	Σάαρμπρυκεν	1.043
Σάξεν-Άνχαλτ	Μαγδεβούργο	2.442
Σαξωνία	Δρέσδη	4.250
Σλέβιγκ-Χόλσταϊν	Κιέλο	2.834
Γερμανία	Βερολίνο	80.500

Πηγή: Γερμανική Στατιστική Υπηρεσία

1.2.Σημαντικότερα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης:

Κρατικά μέσα ραδιοφωνίας και τηλεόρασης: ARD, ZDF και Deutsche Welle με εμβέλεια εκτός Γερμανίας. Ιδιωτικά μέσα ραδιοφωνίας και τηλεόρασης: RTL SAT 1, Pro7, Kabel 1
Κυκλοφορούν παραπάνω 300 καθημερινές εφημερίδες: Bild, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Welt και την εβδομαδιαία Die Zeit και περιοδικά ειδήσεων: Spiegel και Focus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

2.1. Γενικά στοιχεία

Η Γερμανία εξακολουθεί να πρωτοστατεί στις οικονομικές εξελίξεις της ΕΕ, στηριζόμενη κυρίως στην τεχνολογική υπεροχή της πολύ γερής βιομηχανικής της βάσης, στην εξωστρέφεια της οικονομίας της σε συνδυασμό με το μέγεθος της εσωτερικής της αγοράς και στη γεωγραφική της θέση, η οποία ευρισκόμενη στο κέντρο της ΕΕ της εξασφαλίζει σοβαρό συγκριτικό πλεονέκτημα.

Διαθέτει, σύμφωνα με την κατάταξη της Παγκόσμιας Τράπεζας, το τρίτο μεγαλύτερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στον κόσμο (προηγούνται οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία) και το πρώτο μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. Στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας 2013-2014 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF) κατατάσσεται στην 4^η θέση, μπροστά από τις Η.Π.Α και μετά την Ελβετία, Σιγκαπούρη, Φινλανδία που καταλαμβάνουν τις πρώτες τρεις θέσεις, ενώ η Ελλάδα εμφανίζεται στην 91^η θέση από την 97^η που ήταν το προηγούμενο έτος. Επιπλέον ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα κατατάσσεται στις χώρες με AAA λαμβανομένων υπόψη της σταθερής οικονομικής της ανάπτυξης, της χαμηλής ανεργίας των χαμηλών επιτοκίων και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού με πλεόνασμα για το 2012, παρά το γεγονός ότι εξακολουθεί να έχει υψηλό χρέος που σε σύγκριση με το μέσο όρο των χωρών AAA (49%), το οποίο κυμαίνεται στο 81,9% του ΑΕΠ της.

Όμως στην κατάταξη του κατά κεφαλήν εισοδήματος, σύμφωνα με τις αξιολογήσεις του ΔΝΤ, η Γερμανία βρίσκεται στη 18^η θέση παγκοσμίως, ενώ σε σχέση με τα λοιπά ευρωπαϊκά κράτη βρίσκεται πίσω από 8 κ-μ, δηλ. Λουξεμβούργο, Δανία, Σουηδία, Αυστρία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Φινλανδία και Βέλγιο.

Η βιομηχανική παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών αποτελεί το θεμέλιο της οικονομίας της Γερμανίας, ενώ συγκριτικά μικρή συμμετοχή στην οικονομία καταλαμβάνει η παραγωγή πρώτων υλών και αγροτικών προϊόντων. Η Γερμανία επίσης ως πολυπληθής και άκρως βιομηχανική χώρα έχει τεράστιες ενεργειακές ανάγκες που καλύπτει σε ποσοστό περίπου 60% με εισαγωγές. Το εξωτερικό της εμπόριο είναι επί πολλά χρόνια πλεονασματικό και στηρίζεται κατ' εξοχήν στους παραδοσιακούς τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, μηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού καθώς και της χημικής βιομηχανίας, τα προϊόντα των οποίων διεθνώς χαίρουν εκτίμησης και είναι περιζήτητα. Στον τομέα των υπηρεσιών σημαντική συμβολή έχει ο τομέας των ασφαλίσεων και αντασφαλίσεων.

2.2. Κυριότεροι δείκτες γερμανικής οικονομίας

2.2.1. Συνοπτική περιγραφή κυριότερων δεικτών γερμανικής οικονομίας σε ομοσπονδιακό επίπεδο

Όπως προκύπτει από την παράθεση των βασικών οικονομικών δεικτών που ακολουθούν η οικονομία της Γερμανίας το 2012 σε γενικές γραμμές ακολούθησε θετική πορεία, δικαιώνοντας τους υποστηρικτές της που την χαρακτηρίζουν ως ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Η απότομη μείωση της ανάπτυξης σε όλο τον κόσμο, συνεπεία της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης του 2008-2009, αν και αρχικά επηρέασε πολύ έντονα, κατά περίπου 5%, τη

Γερμανία στη συνέχεια όμως κατάφερε να ξεπεράσει ταχύτερα την ύφεση σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ήδη το 2010 σημειώνεται ανάπτυξη 4,2%, η οποία χαρακτηρίζεται ως η υψηλότερη από την επανένωση της χώρας και συνέχισε δυναμικά το 2011 σημειώνοντας περαιτέρω ανάπτυξη 3% . Το 2012 συνεχίστηκε με χαμηλότερους ρυθμούς η ανάπτυξη (0,7%). Επιπλέον οι εκτιμήσεις των σημαντικότερων κυβερνητικών φορέων, τραπεζών και οικονομικών ινστιτούτων, αλλά και του ΟΟΣΑ, Ευρ. Επιτροπής συγκλίνουν με μικρές διαφορές στην περαιτέρω ανάπτυξη της Γερμανίας για τη διετία 2013-2014. Για το 2013 υπολογίζουν ανάπτυξη μεταξύ +0,3% έως +0,75%, ενώ οι προγνώσεις για το 2014 είναι καλύτερες και κυμαίνονται μεταξύ +1,4% έως 2%. Γενικότερα, στα θετικά για την οικονομία της Γερμανίας, προσμετρούνται οι σταθερά υψηλές επιδόσεις της στις εξαγωγές η αύξηση του εργατικού δυναμικού, η χαμηλή ανεργία, η συνετή εκτέλεση του προϋπολογισμού, που για το 2012 παρουσιάζει πλεόνασμα καθώς και η συγκράτηση του χρέους.

Πίνακας 2			
ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΟΜΟΣ. ΔΗΜ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ			
	2010	2011	2012
ΑΕΠ (τρέχ. Τιμές δις. €)	2.496,2	2.592,6	2.644,2
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	4,2	3	0,7
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	30.532	31.703	32.279
Πληθωρισμός (%)	1,2	2,5	2,1
Ανεργία (%)	7	5,9	6,8
Εξαγωγές προϊόντων & υπηρεσιών (εκ. €)	1.191.386	1.323.903	1.383.338
Εξαγωγές προϊόντων (εκ. €)	951.959	1.061.225	1.097.349
Εισαγωγές προϊόντων & υπηρεσιών (εκ. €)	1.050.982	1.188.000	1.225.461
Εισαγωγές προϊόντων (εκ. €)	797.097	902.523	909.092
Εμπορικό ισοζύγιο (εκ. €)	154.863	158.702	188.257
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δις. €)	156	161	185
ΑΞΕ στη Γερμανία (εκ. €)	715.373	741.431	
ΑΞΕ Γερμανίας σε υπόλ κόσμο (εκ. €)	1.021.228	1.097.551	
Δημοσιον. Ισοζ (%) ΑΕΠ)	-4,2	-0,8	0,1
Δημόσιο Χρέος (%) ΑΕΠ)	82,5	80	81
Συναλλαγματικά Αποθέματα (δις. €)	28	29,4	28,8

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία

2.2.2. Συνοπτική περιγραφή επιλεγμένων δεικτών οικονομίας Ομόσπονδων Κρατιδίων Γερμανίας

Παρά τις γενικά θετικές συνολικές εξελίξεις της οικονομίας της Γερμανίας, ως σύνολο, ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι αποκλίσεις που παρατηρούνται ανά Κρατίδιο, που δείχνουν και τις υφιστάμενες σημαντικές δημογραφικές - εισοδηματικές ανισότητες αλλά και την βιομηχανική συγκέντρωση στις παραδοσιακές περιοχές των προ της ένωσης ομοσπονδιακών κρατιδίων. Το

κατά κεφαλή εισόδημα των νέων κρατιδίων, που προέκυψαν μετά την ένωση είναι σημαντικά χαμηλότερο έναντι των παλαιών, με μόνη εξαίρεση το Βερολίνο, που λόγω και της αυξημένης του βαρύτητας ως διοικητικής πρωτεύουσας αλλά και κέντρο δυτικοευρωπαϊκών πολιτικοοικονομικών εξελίξεων αναπτύσσεται ραγδαία. Παρόλα αυτά το ΑΕΠ του Βερολίνου, αν και το μεγαλύτερο, ήτοι 103,6 δις ευρώ μεταξύ των νέων Κρατιδίων, παραμένει χαμηλό (συγκρινόμενο π.χ. με Βαυαρία που ανέρχεται σε 465,5 δις. ευρώ ή της Βάδης Βυρτεμβέργης με 389,5 δις. ευρώ αντίστοιχα).

Κατόπιν μελέτης που ανατέθηκε από τη γερμανική Κυβέρνηση για την πορεία της ενοποίησης των νέων Κρατιδίων διαπιστώνεται κατ' αρχήν ότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα σύγκλισης των νέων Κρατιδίων με τα παλαιά, ιδιαίτερα στον τομέα των υποδομών (δικτύων μεταφοράς, ενέργειας) και εκπαίδευσης- έρευνας, ενώ επίσης οι επιμέρους τομείς της οικονομίας εκάστης χώρας διαθέτουν διεθνή προσανατολισμό. Παρόλα αυτά το δημογραφικό πρόβλημα, λόγω γήρανσης του πληθυσμού και χαμηλών ρυθμών γεννήσεων είναι οξύ και η ανεργία βαίνει μειούμενη μεν, αλλά παραμένει αρκετά υψηλότερη από το μέσο όρο των παλαιών Κρατιδίων (10,7% έναντι 5,9%). Η αγοραστική δύναμη είναι σαφώς μικρότερη καθώς οι μισθοί είναι σημαντικά μικρότεροι.

Επιπλέον πολύ συχνά ασκείται κριτική, για την κάλυψη των δημοσιονομικών ελλειμμάτων των 13 από τα 16 ομόσπονδα Κρατίδια, από τα 3 οικονομικά εύρωστα δηλ. της Βαυαρίας, Βάδης - Βυρτεμβέργης και Έσσης. Ιδιαίτερα στο Βερολίνο κατευθύνεται το μεγαλύτερο μερίδιο , 40% του συνόλου, ποσό 3,3δις ευρώ για το 2012.

Προς ευχερέστερη σύγκριση ακολουθεί πίνακας με επιλεγμένους δείκτες ανά κρατίδιο καθώς και με μέσες τιμές ως προς το σύνολο των παλαιών/νέων Κρατιδίων, καθώς και χωριστά για το Βερολίνο.

Πίνακας 3 Επιλεγμένοι οικονομικοί δείκτες ομόσπονδων κρατιδίων					
(κρατιδίων, επί συνόλου Γερμανίας, νέων κρατιδίων, παλαιών, Βερολίνου)					
Κρατίδια	Πληθυσμός 2012	Απασχολ.	Ανεργία	ΑΕΠ τρεχ. τιμ.	ΑΕΠ/άτομο
	σε χιλιάδες	σε χιλιάδες	%	δις. €	τρεχ. τιμ. €
Μεκλ-Πομερ	1.694	729	12,0	36,9	22.620
Βραν/ργο	2.548	1.074	10,2	57,8	23.179
Σάξων.-Άνχαλτ	2.442	1.004	11,5	52,8	22.933
Θουριγγία	2.311	1.037	8,5	49,3	22.241
Σαξωνία	4.250	1.974	9,8	96,6	23.400
Σλέβ-Χόλσταϊν	2.834	1.311	6,9	77,3	27.220
Αμβούργο	1.754	1.162	7,5	95,8	53.091
Κ. Σαξωνία	7.983	3.819	6,6	230,0	29.032
Βρέμη	664	414	11,2	27,7	41.897
Β. Ρηναν-Βεστφ	18.029	8.903	8,1	582,1	32.631
Έσση	6.075	3.229	5,7	229,7	37.656
Ρηναν-Παλ/νο	4.053	1.926	5,3	117,7	29.431
Βάδη-Βυτ/ργη	10.739	5.808	3,9	389,5	36.019

Βαυαρία	12.493	6.946	3,7	465,5	36.865
Σααρλάνδη	1.043	518	6,7	31,7	31.364
Βερολίνο	3.404	1.759	12,3	103,6	29.455
Νέα Κρ.	13.245	5.818	10,7	293,3	22.972
Παλαιά Κρ.	65.667	34.036	5,9	2.247,0	34.244
Γερμανία	82.315	41.613	6,8	2.643,9	32.281

2.3. Οικονομική ανάπτυξη. Δημόσια-ιδιωτική κατανάλωση. Πληθωρισμός Εξέλιξη μεγεθών ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές και σε ετήσια ποσοστιαία μεταβολή

Η ανάπτυξη το 2012 κυμάνθηκε με συγκρατημένους αυξητικούς ρυθμούς και οφείλεται κατά κύριο λόγο στις επιδόσεις της στις εξαγωγές της. Αντίθετα πτωτικά κινήθηκαν οι επενδύσεις, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε ελαφρά σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ακολουθούν πίνακες με εξέλιξη μεγεθών που καθορίζουν τη διαμόρφωση του ΑΕΠ για την τετραετία 2009-2012.

Πίνακας 4

Εξέλιξη επιμέρους μεγεθών ΑΕΠ τετραετίας 2009-2012

(τρέχουσες τιμές σε δισ.ευρώ)

	2009	2010	2011	2012
ΑΕΠ	2374,5	2496,2	2592,6	2643,9
Ιδιωτική κατανάλωση	1354,13	1393,77	1445,70	1478,46
Κρατικές δαπάνες	475,30	487,60	499,77	515,43
Ακαθάριστες επενδύσεις	408,65	435,26	469,85	464,68
Μηχ/τα -Εξοπλισμός	154,85	170,81	183,22	174,96
Πάγιες εγκαταστάσεις	226,91	236,81	258,09	260,49
Εγχώρια ζήτηση	2257,57	2357,30	2460,94	2492,27
Εξαγωγές	1006,54	1173,34	1300,81	1362,59
Εισαγωγές	889,61	1034,44	1169,15	1210,96
Τιμές καταναλωτού		0,4	1,1	2,3

Πίνακας 5

Εξέλιξη επιμέρους μεγεθών ΑΕΠ τετραετίας 2009-2012

(μεταβολή ως προς προηγούμενο έτος, %,)

	2009	2010	2011	2012
--	------	------	------	------

ΑΕΠ	-5,1	4,2	3,0	0,7
Ιδιωτική κατανάλωση	-0,0	0,9	1,7	0,7
Κρατικές δαπάνες	3,0	1,7	1,0	1,4
Ακαθάριστες επενδύσεις	-	9,8	7,2	-5,4
	15,2			
	-	10,3	7,0	-4,8
Μηχ/τα –Εξοπλισμός	22,5			
Πάγιες εγκαταστάσεις	-3,2	3,2	5,8	-1,5
Εγχώρια ζήτηση	-2,5	2,6	2,6	-0,4
	-	13,7	7,8	3,7
Εξαγωγές	12,8			
Εισαγωγές	-8,0	11,1	7,4	1,8
Τιμές καταναλωτού	0,4	1,1	2,3	2,0

2.4. Βιομηχανία –Ενέργεια

2.4.1. Βιομηχανία

Η βιομηχανία και ο μεταποιητικός τομέας στη Γερμανία αποτελούσε πάντοτε την ισχυρή βάση της οικονομίας της και παρήγαγε βασιζόμενη στην τεχνολογική υπεροχή της, στην εξωστρέφεια της οικονομίας της, αλλά και στην ευμεγέθη εσωτερική ζήτηση προϊόντα ανταγωνιστικά και υψηλής ποιότητας. Ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας, των βιομηχανικών μηχανημάτων, της μεταλλουργίας, των χημικών-πλαστικών-φαρμάκων είχαν και εξακολουθούν να είναι ζωτικής σημασίας για τη γερμανική οικονομία και τις εξαγωγές της απασχολώντας πάνω από 7 εκατ. άτομα το 2011 και συμβάλλοντας άνω από 25% στο ΑΕΠ της χώρας. Παγκοσμίως είναι η τέταρτη βιομηχανική χώρα (μετά την Κίνα, Η.Π.Α. και Ιαπωνία) ενώ κατέχει την πρώτη θέση με το μεγαλύτερο μερίδιο στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, έναντι των άλλων βιομηχανικά αναπτυγμένων χωρών της Ε.Ε. που έπονται (Ιταλία 18,6% , Μεγ.Βρετανία και Ισπανία με 17% και Γαλλία με 12,6%. Παρόλα αυτά ακολουθώντας τη γενικότερη τάση δομικών μεταρρυθμίσεων έχει σε σημαντικό βαθμό εκτοπισθεί από τον τομέα των υπηρεσιών που τα τελευταία χρόνια γνωρίζει τεράστια άνθιση συγκεντρώνοντας όλο και μεγαλύτερο τμήμα του εργατικού δυναμικού και αποτελώντας ουσιαστικά το κύριο διαμορφωτή του ΑΕΠ της χώρας.

Αναλυτικά το 2011 η κατανομή ανά τομέα σε απασχολούμενους και κύκλο εργασιών είναι η εξής:

Πίνακας 6

Έτος 2011		
Τομέας Μεταποίησης	Απασχολούμενοι	Κύκλος Εργασιών
		Εκ. EUR
Τρόφιμα	817 024	160 298

Τομέας Μεταποίησης	Απασχολούμενοι	Κύκλος Εργασιών
		Εκ. EUR
Ποτά	70 492	20 118
Προϊόντα Καπνού	10 576	17 886
Υφαντουργ.προϊόντα	81 782	13 331
Ενδύματα	46 439	9 316
Δερμάτινα είδη-υποδήματα	18 040	3 096
Ξυλεία-καλαθοποιία	137 164	24 048
Χαρτικά προϊόντα	142 513	42 090
Έντυπα	170 573	21 967
Πετρελαιοειδή	18 701	138 080
Χημικά προϊόντα	336 092	163 949
Φαρμακευτικά προ	117 450	42 403
Πλαστικά προϊόντα	402 668	79 877
Κεραμεικά,γυάλινα,πετρινα τεχν/τα	237 714	47 040
Μεταλλουργίας εξορρυξη,προϊόντα	263 953	116 109
Μέταλλα	857 074	128 085
Ηλεκτρον.προϊόντα -οπτικών ινών	311 314	74 455
Ηλεκτρικά	502 546	116 761
Μηχανήματα κατασκευών	1 056 755	238 933
Οχήματα -μέρη αυτών	784 491	375 149
Λοιπά μεταφ.μέσα	118 795	31 824
Έπιπλα	141 984	20 322
Λοιπά είδη	263 439	33 897
Επισκευές μηχ/των-εξαρτημάτων	228 356	37 080
Σύνολο	7 135 934	1 956 112

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Γερμανίας

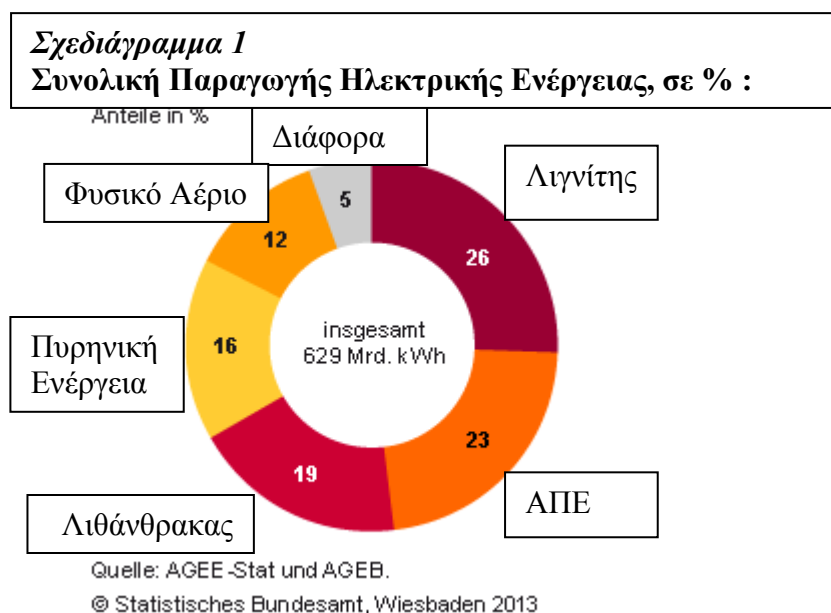
ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Jägerstr. 54-55, D-10117, Berlin, Τηλ.: 0049.30.2360990, Φαξ: 0049.30.23609920

E-mail: ecocom-berlin@mfa.gr, wirtschaft@griechische-botschaft.de

2.4.2 Ενέργεια

Το 2012 περιορίστηκε περαιτέρω η χρήση πυρηνικής ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρισμού στο 15,8% έναντι του 22,2% που ήταν το 2010. Αντίθετα συνεχή άνοδο διαπιστώνεται στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που από 16,6% το 2010 ανήλθε στο 22,6% το 2012 με σημαντικότερη πηγή την αιολική, η οποία στο σύνολο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί το 8,1%. Πάνω από το ένα τέταρτο της ηλεκτροπαραγωγής προέρχεται από τη χρήση του λιγνίτη, η οποία μάλιστα σε σχέση με το 2010 είναι ελαφρώς αυξημένη, κατά 2,7 %. Αναλυτικά ακολουθεί σχεδιάγραμμα κατανομής των επιμέρους πηγών ενέργειας:

Πηγή : Στατιστική Υπηρεσία, Υπουργείο Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με τη βούληση της Γερμανικής Κυβέρνησης ακολουθείται σταδιακή απεξάρτηση από την πυρηνική ενέργεια (ως το τέλος του 2022), χρησιμοποιώντας σταδιακά πιο φιλική στο περιβάλλον ενέργεια. Η παρακολούθηση των θεμάτων ενέργειας λόγω και της στενής σύνδεσης με τη βιομηχανία είναι ιδιαίτερα σημαντική και προς τούτο το ανωτέρω σχέδιο υλοποίησης παρακολουθείται από 3 συναρμόδια υπουργεία: Εξωτερικών, Οικονομίας και Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος. Από την μέχρι σήμερα υλοποίηση της πρώτης φάσης του σχεδίου, έχουν διατυπωθεί τα εξής συμπεράσματα από κυβερνητικής πλευράς:

- Η Γερμανία με βάση την πρώτη έκθεση βρίσκεται κατά την επιτροπή παρακολούθησης σε πολύ θετική πορεία υλοποίησης των στόχων του σχεδίου με βάση τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης.

- Η παραγόμενη ενέργεια είναι σταδιακά πιο φιλική στο περιβάλλον, δηλαδή οικολογική με έμφαση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και τα έξυπνα δίκτυα (Smart Grids), πιο καινοτόμος, ασφαλής, αποδοτική, ανταγωνιστική και οικονομικά βιώσιμη, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στις οικονομίες κλίμακας στον τομέα της ενέργειας, κάτι που συμβαδίζει με τους στόχους του σχεδίου.

- Το ρεύμα που παράγεται στη Γερμανία υπερεπαρκεί για την εσωτερική κατανάλωση. Η Γερμανία είναι ήδη εξαγωγέας ρεύματος. Γίνεται σταδιακή και επιτυχημένη στροφή από την πυρηνική ενέργεια στις ΑΠΕ

-Εμφαση δίνεται στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ σε προσιτές τιμές για τον καταναλωτή. Η Γερμανία βρίσκεται όχι μόνο στην ΕΕ αλλά και παγκοσμίως στην κορυφή, όσον αφορά την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ. Το ποσοστό παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ στη Γερμανία φθάνει πλέον το 23% από 17% το 2011, όταν τέθηκε σε εφαρμογή το εν λόγω σχέδιο. Στόχος είναι η ενέργεια από ΑΠΕ να φθάσει το 2020 στο 35% της συνολικής παραγόμενης ενέργειας, υπερκαλύπτοντας τον ευρωπαϊκό στόχο, που έχει ορισθεί στο 20%. Επιπλέον η Γερμανία καταβάλλει κάθε προσπάθεια, ώστε η τιμή από ΑΠΕ να γίνει φθηνότερη για τον τελικό καταναλωτή. Κατά τη γερμανική πλευρά η στροφή στην παραγωγή και κατανάλωση περισσότερο οικολογικής ενέργειας δεν μπορεί να είναι απλά ένα εθνικό σχέδιο της Γερμανίας, αλλά ευρύτερος στρατηγικός στόχος τουλάχιστον σε επίπεδο ΕΕ αν όχι παγκόσμιος. Ήδη η σύσταση του διεθνούς οργανισμού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας IRENA, ο οποίος ξεκίνησε μετά από πρωτοβουλία της Γερμανίας, αποτελεί ένα θετικό επίτευγμα προς αυτή την κατεύθυνση.

- Η Γερμανία επιθυμεί και επιδιώκει το 2015 να υπογραφεί η παγκόσμια συνθήκη για το κλίμα.

- Η Γερμανία βρίσκεται σε θετική πορεία στον τομέα των έξυπνων δικτύων, καθότι προχωρεί σταδιακά σε συμφωνίες συνεργασίας με γειτονικές χώρες. Την ενδιαφέρει να ενταθεί η συζήτηση και σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τον νέο ορισμό τους καθώς και για ένα ευρωπαϊκό Smart Grids δίκτυο, ώστε να λειτουργήσει καλύτερα και αποτελεσματικότερα η ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά.

-Αυξάνονται οι διμερείς συνεργασίες της Γερμανίας με τρίτες κυρίως αναπτυσσόμενες χώρες, προκειμένου να υπάρξουν προγράμματα μεταφοράς τεχνογνωσίας στον τομέα της ενέργειας από τη Γερμανία προς τις εν λόγω χώρες.

- Με βάση τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης υλοποίησης του σχεδίου, η συνολική ενεργειακή κατανάλωση εν γένει αλλά και η κατανάλωση ρεύματος ειδικότερα από επιχειρήσεις και νοικοκυριά μειώνεται σταθερά παρά την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας, λόγω της αύξησης της απόδοσης και ανταγωνιστικότητας της παραγόμενης ενέργειας στη Γερμανία, γεγονός που αποδεικνύει κατά τη γερμανική πλευρά την επιτυχημένη πορεία του σχεδίου. Οι προκλήσεις του κόστους και της ολοκλήρωσης σε επίπεδο αγορών και συστημάτων αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μειώνονται σταθερά, ενώ και η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων βελτιώνεται.

- Η προμήθεια και οι τιμές πρώτων υλών είναι υπό έλεγχο και δεν επηρέασαν αρνητικά την πορεία υλοποίησης των στόχων του σχεδίου.

2.5. Υπηρεσίες

Ο τομέας των υπηρεσιών αποτελεί σημαντικότατο κομμάτι της οικονομίας της Γερμανίας. Τρεις στους τέσσερις εργαζόμενους (74%) απασχολούνται στον τομέα των υπηρεσιών. Στον συνολικό αριθμό των επιχειρήσεων το 2010 το 81% ανήκει στον τομέα των υπηρεσιών, ήτοι 2,9 εκατ. επιχειρήσεις. Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του τομέα αυξήθηκε το 2012 έναντι του 2011 κατά 2,2 % και ανήλθε σε 1.617 δισ.ευρώ, ενώ επίσης αυξήθηκε ο αριθμός των απασχολούμενων στον τομέα κατά 1,1%, ήτοι 30,6 εκατ.

Στον τομέα των υπηρεσιών συγκαταλέγονται οι κατωτέρω ειδικότεροι κλάδοι, που αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί με τις ποσοστιαίες συμμετοχές για το 2012 εκάστου αυτών, σε σχέση με τους εργαζόμενους και τη συμμετοχή στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία.

Πίνακας 7

	Ποσοστό εργαζόμενων	Κύκλος εργασιών
Εμπόριο	19 %	15 %
Συγκοινωνίες –Αποθήκευση	7 %	6 %
Ξενοδοχεία-Εστιατόρια	6 %	3 %
Επικοινωνίες	4 %	6 %
Χρηματοοικονομικά,ασφάλειες	4 %	6 %
Στέγαση-κτηματομεσιτικά	1 %	17 %
Πάροχοι υπηρεσιών επιχ/σεων	18 %	15 %
Δημόσια διοίκηση	9 %	9 %
Εκπαίδευση	8 %	7 %
Κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες	14 %	10 %
Λοιπές υπηρεσίες	10 %	6 %

Πηγή: Ομοσπ.Υπουργείο Οικονομίας, Στατιστική Υπηρεσία

2.6. Αγορά εργασίας

Η απασχόληση το 2012 αυξήθηκε για έβδομη συνεχή χρονιά, ο δε συνολικός αριθμός του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ανέρχεται σε 41,5 εκατ., είναι δε ο υψηλότερος που έχει σημειωθεί στη Γερμανία, όπως σημειώνεται στην ετήσια κοινωνική έκθεση του 2013, που συντάχθηκε για τη γερμανική κυβέρνηση. Εξ αυτών περίπου 5 εκατ. είναι μερικώς απασχολούμενοι. Μερικώς απασχολούμενοι θεωρούνται οι εργαζόμενοι κάτω των 21 ωρών μηνιαίως.

Η ανεργία είναι μια από τις πιο χαμηλές πανευρωπαϊκά και διεθνώς και το 2012 κυμάνθηκε στο 6,8% του ενεργού πληθυσμού. Τον Οκτώβριο του 2013 μειώθηκε περαιτέρω και διαμορφώθηκε στο 6,5%.

Σύμφωνα με την ομοσπονδιακή στατιστική υπηρεσία, η μέση ωριαία αμοιβή σε παγγερμανικό επίπεδο το 2012 ήταν 19,33 ευρώ μεικτά ενώ συγκρίνοντας παλαιά και νέα

ομοσπονδιακά κρατίδια υπάρχει σαφής διαφορά μισθών: Στα παλαιά συμπεριλαμβανομένου και του Βερολίνου υπολογίζεται στο 20,10 ευρώ/ώρα μεικτά ενώ στα νέα είναι αντίστοιχα 14,99 ευρώ/ώρα. Η μέση αύξηση μισθών το 2012 ήταν 3%.

Στη Γερμανία σε επίπεδο φτώχειας θεωρείται κάθε πολίτης που έχει καθαρές μηνιαίες απολαβές κάτω των 980 ευρώ.

Καθορισμένος γενικός κατώτατος μισθός μέχρι στιγμής, εν αντιθέσει με τα περισσότερα κ-μ δεν υφίσταται στη Γερμανία, πλην ορισμένων κλάδων κατασκευών, υπηρεσιών ασφάλειας, αποκομιδής σκουπιδιών, νοσηλευτικού και παιδαγωγικού προσωπικού. Παρόλα αυτά και λόγω της ανησυχίας για αύξηση του αριθμού των φτωχών, η νέα κυβέρνηση συνασπισμού δεσμεύεται να προσδιορίσει στο εγγύς μέλλον ύψος κατώτατου μισθού για όλα τα επαγγέλματα.

2.7. Εξωτερικό εμπόριο

2.7.1. Όγκος εξωτερικού εμπορίου

Με βάση προσωρινά στοιχεία της ομοσπονδιακής γερμανικής στατιστικής υπηρεσίας το εξωτερικό εμπόριο της Γερμανίας το 2012 παρουσίασε περαιτέρω αύξηση, καθώς αυξήθηκαν τόσο οι εξαγωγές προϊόντων κατά 3,4% φθάνοντας σε αξία τα 1.097,3 δισ. €. όσο και οι εισαγωγές κατά 0,7% και σε αξία τα 909,1 δισ. €. Το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου διευρύνθηκε έναντι του 2011 και έφθασε τα 188,2 δισ. ευρώ, ύψος ρεκόρ που μόνο μία φορά ακόμα έχει σημειωθεί από το 1950.

Πιο αναλυτικά το εξωτερικό εμπόριο την τελευταία τριετία παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

	2010	% Μεταβ.	2011	% Μεταβ.	2012	% Μεταβ
(δισ. €)						
Εισαγωγές	797,1	19,9	902,5	13,2	909,1	0,7
Εξαγωγές	952,0	18,5	1061,2	11,5	1097,3	3,4
Ισοζύγιο	154,9		158,7		188,2	

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Γερμανίας

Ο μεγαλύτερος όγκος εμπορίου επαναλήφθηκε και το 2012 με τη Γαλλία, με συνολική αξία 169,2 δισ. €. παραμένοντας παραδοσιακά ο κυριότερος εμπορικός εταίρος της Γερμανίας από το 1975 και μετά. Ακολουθεί πάλι χωρίς διαφοροποίηση ως προς το 2011 η Ολλανδία με συνολικής αξίας αγαθά 157,6 δισ. €. Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται αναλυτικά οι 10 σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι για το 2012.

		2011	2012	Μεταβολή έναντι 2011	Συμμετοχή στο σύνολο γερμ. εισαγωγών
	ΕΤΗ	δισ. Ευρώ	δισ. Ευρώ	%	%
	ΧΩΡΕΣ				

1	Γαλλία	167,4	169,2	1,1	8,4
2	Ολλανδία	151,2	157,6	4,2	7,9
3	Κίνα	144,4	143,9	-0,3	7,2
4	Η.Π.Α	122,3	137,4	12,3	6,8
5	Μ. Βρετανία	110,3	115,7	4,9	5,8
6	Ιταλία	109,9	105,1	-4,3	5,2
7	Αυστρία	94,7	95,1	0,4	4,7
8	Ελβετία	84,9	86,5	1,9	4,3
9	Βέλγιο	85,3	83,0	-2,8	4,1
10	Ρωσία	75,3	80,5	6,9	4,0
	ΣΥΝΟΛΟ	1963,7	2006,4	2,2	100

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Γερμανίας

2.7.2. Εξαγωγές –Εισαγωγές Γερμανίας κατά το 2012

Το μεγαλύτερο ποσοστό εξαγωγών (57% του συνόλου) αλλά και των εισαγωγών (56,1%) διενεργήθηκε, όπως και τα προηγούμενα έτη με τις χώρες της Ευρ. Ένωσης. Όπως είναι αναμενόμενο, λόγω της κρίσης διαπιστώνονται μειωμένες εξαγωγές προς τις πληγείσες από την κρίση χώρες του νότου της Ε.Ε. Συγκεκριμένα το 2012, οι εξαγωγές προς Ιταλία μειώθηκαν κατά 9,8%, προς Ελλάδα κατά 7,5%, προς Πορτογαλία κατά 11,6% και προς Ισπανία κατά 10,4%. Μόνο προς Γαλλία παρατηρείται αύξηση των εξαγωγών κατά 3%.

Παράλληλα όμως συγκριτικά οι εξαγωγές της Γερμανίας προς τις τρίτες χώρες παρουσιάζουν μεγαλύτερη άνοδο έναντι των χωρών της Ε.Ε. Ιδίως προς τις Η.Π.Α. καταγράφεται σημαντική αύξηση των εξαγωγών κατά 17,7% και σε αξία 86,8 δισ. €.

Αλλά και με την Ρωσία υπάρχει από το 2004 και μετά (πλην της χρονιάς της κρίσης, 2009) συνεχής διψήφια αύξηση του ποσοστού των εξαγωγών. Το 2012 παρατηρείται εκ νέου σημαντική αύξηση των εξαγωγών 10,4% οι οποίες ανήλθαν σε 38 δισ. €.

Αύξηση αλλά όχι τόσο μεγάλη όσο τα προηγούμενα έτη (δηλ. 7,8%, έναντι 9,3 το 2011), παρουσιάζουν επίσης οι γερμανικές εξαγωγές προς Κίνα, ενώ σημαντικές αυξήσεις εξαγωγών πραγματοποιούνται και προς αραβικές χώρες Η.Α.Ε (+30,1%), Σαουδ. Αραβία (+20%).

Αντίθετα με την σημειούμενη ποσοστιαία αύξηση των γερμανικών εξαγωγών προς τρίτες χώρες, όσον αφορά τις εισαγωγές, η Γερμανία εισάγει αξιoσημείωτα περισσότερα αγαθά από τις χώρες της Ε.Ε. Το 2012 το 70% των εισαγωγών προήρχετο από τις χώρες της Ε.Ε. Πρώτος εμπορικός εταίρος στις εισαγωγές γενικά παραμένει όπως και τα προηγούμενα χρόνια η Ολλανδία, με αύξηση το 2012 κατά 5,9%. Στη δεύτερη θέση από τις χώρες της Ε.Ε. βρίσκεται η Γαλλία, αλλά με ελαφρά μείωση ποσοστού 1,8%. Υποχώρησαν επίσης για πρώτη φορά μετά το 2009 οι εισαγωγές από Κίνα κατά 2,8%, αν και παραμένει δεύτερος σημαντικότερος εμπορικός εταίρος καθώς και από Ιαπωνία, Ινδία (-7,5% και -7,2% αντίστοιχα). Η σημαντικότερη μείωση, όπως ήταν αναμενόμενο αφορά εισαγωγές από Συρία (-92,1%).

Αξιoσημείωτες αυξήσεις εισαγωγών έχουμε και από δύο άλλες ευρωπαϊκές χώρες: Αφενός τη Νορβηγία, όπου η αύξηση είναι εντυπωσιακή 26,9% και σε αξία 26,2 δισ. € και κυρίως

οφείλεται σε εισαγωγές πετρελαιοειδών και αφετέρου τη Ρωσία με αύξηση 3,8% και σε αξία 43 δισ. €

Οι 10 κυριότεροι εμπορικοί εταίροι της Γερμανίας σε εισαγωγές-εξαγωγές αγαθών αντίστοιχα είναι:

Πίνακας 10

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ					
ΕΤΗ	2010	2011	2012	Μεταβολή	Συμ/χη σύνολο
	δισ. Ευρώ			έναντι 2011	γερμαν εισαγωγών
ΧΩΡΕΣ				%	%
Γαλλία	89,6	101,4	104,5	3,0	9,5
Η.Π.Α	65,6	73,8	86,8	17,7	7,9
Μ. Βρετανία	58,7	65,6	72,2	10,1	6,6
Ολλανδία	63,0	69,4	71,0	2,2	6,5
Κίνα	53,8	64,9	66,6	2,7	6,1
Αυστρία	52,2	57,7	57,9	0,3	5,3
Ιταλία	58,6	62,0	56,0	-9,8	5,1
Ελβετία	41,7	47,9	48,8	2,0	4,4
Βέλγιο	50,5	47,0	44,6	-5,1	4,1
Πολωνία	37,7	43,5	42,2	-3,0	3,8
ΣΥΝΟΛΟ	952,0	1061,2	1097,3	3,4	100

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ						
	ΕΤΗ	2010	2011	2012	Μεταβολή	Συμ/χη σύνολο
		δισ. Ευρώ			έναντι 2011	γερμ εισαγωγών
	ΧΩΡΕΣ				%	%
1	Ολλανδία	67,2	81,8	86,6	5,9	9,5
2	Κίνα	77,3	79,5	77,3	-2,8	8,5
3	Γαλλία	60,7	65,9	64,8	-1,8	7,1
4	Η.Π.Α	45,2	48,5	50,6	4,2	5,6
5	Ιταλία	42,0	47,8	49,2	2,8	5,4
6	Μ. Βρετανία	37,9	44,7	43,5	-2,7	4,8
7	Ρωσία	31,8	40,9	42,4	3,8	4,7
8	Βέλγιο	36,0	41,3	41,2	-0,20	4,2
9	Ελβετία	32,5	37,0	37,7	1,8	4,1
10	Αυστρία	33,0	37,0	37,1	0,11	4,1
	ΣΥΝΟΛΟ	797,1	902,5	909,1	0,7	100

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Γερμανίας

2.7.3. Τα σημαντικότερα εξαγόμενα –εισαγόμενα προϊόντα της Γερμανίας κατά το 2012

Παρέμειναν αμετάβλητες και το 2012 οι σημαντικότερες κατηγορίες προϊόντων που παραδοσιακά εξάγει η Γερμανία: Κατά κύριο λόγο αυτοκίνητα και εξαρτήματά τους, μηχανήματα καθώς και χημικά προϊόντα. Τα προϊόντα αυτά καλύπτουν περίπου το 40% των συνολικών εξαγωγών.

Αναλυτικότερα:

1. Στα αυτοκίνητα και τα μέρη αυτών, που αποτελούν το 17,3% των συνολικών εξαγωγών, έχουμε μία αύξηση 2,4% έναντι του 2011 και σε αξία ανήλθαν σε 190 δισ. €.
2. Στα μηχανήματα, που αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των εξαγωγών το 14,9%, παρουσιάζεται ελάχιστη αύξηση 0,3% και σε αξία ανήλθαν σε 163,6 δισ. € και
3. Στα χημικά προϊόντα, που αντιπροσωπεύουν το 9,5 % του συνόλου των εξαγωγών, έχουμε αύξηση έναντι 2011 2,9% σε αξία δε ανέρχονται σε 104,5 δισ. €.

Στις εισαγωγές την πρώτη θέση κατέχουν τα προϊόντα ενέργειας (πετρέλαιο υγραέριο) με ποσοστό 10,7% και αξία 97,4 δισ. €, ακολουθούν στη δεύτερη θέση τα ηλεκτρονικά-οπτικών ινών προϊόντα με μερίδιο επί του συνόλου 9,6% και αξία 87,4 δισ. €, ενώ την τρίτη θέση καταλαμβάνουν τα οχήματα και εξαρτήματά τους με συμμετοχή 9,3% και αξία 84,2%.

2.7.4. Εξαγωγές - εισαγωγές διετία 2011-2012 ανά Ομόσπονδο Γερμανικό Κρατίδιο

Οι περισσότερες εξαγωγές πραγματοποιούνται από τη Βορ. Ρηνανία- Βεσφαλία, ακολουθεί η Βάδη Βυρτεμβέργη και τρίτη κατά σειρά είναι η Βαυαρία. Οι λιγότερες εξαγωγές πραγματοποιούνται από το Μεκλενβούργο-Πομερανία.

Ομοίως οι παραπάνω τρεις χώρες πραγματοποιούν τις περισσότερες εισαγωγές, καθώς ουσιαστικά πρόκειται για τις πλέον βιομηχανικές περιοχές της Γερμανίας που εξαρτώνται άμεσα από εισαγωγές πρώτων υλών. Αλλά και ως προς τις εισαγωγές το Μεκλενβούργο-Πομερανία βρίσκεται στην τελευταία θέση.

Αναλυτικά οι εισαγωγές εξαγωγές των 16 ομόσπονδων κρατιδίων για τη διετία 2011, 2012 έχουν ως εξής :

Πίνακας 11

Εξωτερικό Εμπόριο ανά ομοσπονδιακό Κρατίδιο Γερμανίας κατά το 2011, 2012				
	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Εξαγωγές	Εισαγωγές
	2011	2011	2012	2012
	Αξία σε εκατ. ευρώ			

Εξωτερικό Εμπόριο ανά ομοσπονδιακό Κρατίδιο Γερμανίας κατά το 2011, 2012				
	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Εξαγωγές	Εισαγωγές
	2011	2011	2012	2012
	Αξία σε εκατ. ευρώ			
Αναλυτικά ανά κρατίδιο:				
Baden- Württemberg Βάδη – Βυρτεμβέργη	172276	143624	175 104	141 342
Bayern Βαυαρία	159769	146012	164 588	147 591
Berlin Βερολίνο	12737	10108	13 631	9 885
Brandenburg Βραδεμβούργο	18491	13472	13 316	19 046
Bremen Βρέμη	15275	13 968	17 858	13 862
Hamburg Αμβούργο	42121	69 541	50 813	69 247
Hessen Έσση	55 382	75 824	55 059	77 849
Mecklenburg- Vorpommern Μεκλενβούργο- Πομμερανία	7 191	4 516	6 156	4 459

Εξωτερικό Εμπόριο ανά ομοσπονδιακό Κρατίδιο Γερμανίας κατά το 2011, 2012				
	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Εξαγωγές	Εισαγωγές
	2011	2011	2012	2012
	Αξία σε εκατ. ευρώ			
Niedersachsen Κάτω Σαξωνία	75 232	83217	78 891	89 396
Nordrhein- Westfalen Βορ.Ρηνανία- Βεστφαλία	176266	204035	180 815	202 288
Rheinland-Pfalz Ρηνανία- Παλατινάτο	44858	31 299	46 297	31 390
Saarland Σααρλάνδη	15026	12943	14 778	12 556
Sachsen Σαξωνία	29327	19938	31 828	19 478
Sachsen-Anhalt Σαξωνία – Άνχαλτ	14718	14831	14 806	15 670
Schleswig- Holstein Σλέσβιγκ- Χολστάιν	18166	21024	18 825	20 176
Thüringen	12630	8039	12 613	8 053

Εξωτερικό Εμπόριο ανά ομοσπονδιακό Κρατίδιο Γερμανίας κατά το 2011, 2012				
	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Εξαγωγές	Εισαγωγές
	2011	2011	2012	2012
	Αξία σε εκατ. ευρώ			
Θουριγγία				
Συνολικά	1060042	907002	1 095 766	911 384

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Γερμανίας

2.8. Κρατικός προϋπολογισμός - Δημόσιο χρέος

Το 2012 η Κυβέρνηση επέτυχε ακολουθώντας ήδη και από τα προηγούμενα έτη ένα συνετό πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής να εγγράψει πλεόνασμα 0,1% του ΑΕΠ. Το 2011 υπήρχε μικρό έλλειμμα 0,8%, ενώ το 2010 κυμάνθηκε στο -4,2%. Δαπάνησε συνολικά 1.191,37 δισ. € ενώ εισέπραξε 1.193,75 δισ. €. Η υψηλότερη συνεισφορά (πάνω από το ήμισυ) στα κρατικά έσοδα προέρχεται από την εισπραξη φόρων ήτοι 617,75 δισ. €. Άλλη σημαντική πηγή εσόδων αποτελούν οι ασφαλιστικές εισφορές, 448,9 δισ. €. Στις δαπάνες σημαντικά κονδύλια αποτελούν οι κοινωνικές παροχές και οι μισθοί. Η κυβέρνηση φιλοδοξεί και το 2013 να επιτύχει πλεόνασμα.

Το συνολικό δημόσιο χρέος, αν και υψηλότερο του καθοριζόμενου από τη Συνθήκη Μάαστριχτ διαμορφώθηκε το 2012 στα 2.160,19 τρις. € ήτοι στο 81% του ΑΕΠ, έναντι του ελαφρά χαμηλότερου του 2011 (2086,82 τρις. € ή 80% του ΑΕΠ).

2.9. Οικονομικές προβλέψεις για το 2013 και 2014

Με βάση εκτιμήσεις της Ένωσης Επιμελητηρίων Γερμανίας (DIEK) από δημοσκόπηση εταιρειών μελών του, όπως και επικαιροποιημένες εκτιμήσεις της γερμανικής κυβέρνησης προβλέπεται αναιμικός ρυθμός ανάπτυξης 0,3% του ΑΕΠ (σύμφωνα με DIEK) ή 0,5% (σύμφωνα με γερμανική κυβέρνηση) της γερμανικής οικονομίας το 2013 και 1,7% για το 2014.

Οι εκτιμήσεις της Ένωσης Γερμανικών Επιμελητηρίων DIEK για τα μεγέθη της γερμανικής οικονομίας το 2013 και η πρόγνωση για το 2014, βασίζονται στα αποτελέσματα σχετικής τακτικής έρευνας-δημοσκόπησης, μεταξύ των 80 Γερμανικών Επιμελητηρίων και 28.000 μεγάλων και μικρομεσαίων γερμανικών επιχειρήσεων.

Κύρια χαρακτηριστικά της επίκαιρης δημοσκόπησης του Φθινοπώρου 2013 και της πρόγνωσης με βάση την εν λόγω δημοσκόπηση, είναι η μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της γερμανικής οικονομίας σε 0,3% το 2013, αλλά με εκτίμηση για ισχυρότερη ανάπτυξη 1,7%

το 2014. Είναι σαφή τα σημάδια ανθεκτικότητας της γερμανικής οικονομίας παρά τη συνεχιζόμενη δύσκολη οικονομική συγκυρία στην Ευρωζώνη, ενώ πολύ θετικό αναμένεται το επόμενο έτος. Άξια αναφοράς είναι η εκτιμώμενη αύξηση των επενδύσεων από τις επιχειρήσεις το επόμενο έτος μετά από μια μικρή υποχώρηση -0,6% φέτος ενώ και ο αριθμός των ανέργων παραμένει πολύ χαμηλός. Είναι αξιοπρόσεκτη επίσης η εκτίμηση, ότι το επόμενο έτος ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών που εκτιμάται σε 4,5% για το 2014, θα ξεπεράσει αυτό των εξαγωγών, που εκτιμάται σε 4,0%. Ακολουθεί πίνακας με ποσοστιαίες εκτιμήσεις για τους σημαντικότερους οικονομικούς δείκτες

Πίνακας 12 Οι προβλέψεις ΔΙΗΚ για τους σημαντικότερους οικονομικούς δείκτες

Προβλέψεις ΔΙΗΚ %	2012	2013	2014
ΑΕΠ	0,7%	0,3%	1,7%
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,8%	1,0%	1,0%
Καταναλωτικές κρατικές δαπάνες	1,2%	0,7%	1,0%
Επιχειρηματικές επενδύσεις συνολικά	-2,5%	-0,6%	3,8%
Εξαγωγές (Υπηρεσίες και Προϊόντα)	3,8%	1,0%	4,0%
Εισαγωγές (Υπηρεσίες και Προϊόντα)	2,2%	2,0%	4,5%
Αριθμός ανέργων	2,89 εκ.	2,95 εκ.	2,90 εκ.

Πηγή: ΔΙΗΚ

Βασικά συμπεράσματα της μελέτης της ΔΙΗΚ, είναι το θετικό επιχειρηματικό κλίμα, η σταθερή αισιοδοξία των γερμανικών επιχειρήσεων, το θετικό πρόσημο των περισσότερων οικονομικών δεικτών εκτός από τις επενδύσεις, η ικανοποιητική σταθερότητα του επιχειρηματικού κλίματος και των επιχειρηματικών προσδοκιών καθώς και των προσδοκιών για εξαγωγές, η συνέχιση της αύξησης των εξαγωγών το 2014 αλλά με βραδύτερους ρυθμούς σε σχέση με τις εισαγωγές και η σταθερά χαμηλή ανεργία.

Οι υπαρκτοί κίνδυνοι για τη γερμανική οικονομία κατά την άποψη των γερμανικών επιχειρήσεων, όπως προέκυψαν από τη δημοσκόπηση είναι: η πτώση της εσωτερικής και εξωτερικής ζήτησης, οι χρηματοοικονομικές συνθήκες, το εργασιακό κόστος, η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού κλπ.

Η Γερμανική Κυβέρνηση επίσης μέσω του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομίας και Τεχνολογίας, δημοσιοποίησε πρόσφατα τις εκτιμήσεις του για την πορεία της γερμανικής οικονομίας, οι οποίες κινούνται περίπου στα ίδια επίπεδα και προβλέπουν ελαφρά υψηλότερη 0,5% του ΑΕΠ ανάπτυξη για το 2013 και 1,7% του ΑΕΠ για το 2014.

Πίνακας 13 Οι προβλέψεις της Γερμανικής Κυβέρνησης για τους σημαντικότερους οικονομικούς δείκτες

Προβλέψεις Γερμανικής Κυβέρνησης %	2012	2013	2014
ΑΕΠ	0,7%	0,5%	1,7%
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,8%	0,8%	1,2%

Καταναλωτικές κρατικές δαπάνες	1,0%	1,2%	1,4%
Επιχειρηματικές επενδύσεις συνολικά	-2,1%	-0,3%	4,3%
Εξαγωγές (Υπηρεσίες και Προϊόντα)	3,2%	0,3%	3,8%
Εισαγωγές (Υπηρεσίες και Προϊόντα)	1,4%	1,1%	4,5%
Αριθμός ανέργων	2,9 εκ.	2,9 εκ.	2,9 εκ.

Πηγή: Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας

Συγκριτικά οι εκτιμήσεις των δύο συγκλίνουν και έχουν μικρές μόνο διαφορές με την Γερμανική Κυβέρνηση να εμφανίζεται π.χ. λίγο πιο αισιόδοξη για την ανάπτυξη το 2013 και τις επενδύσεις το 2014 και ελάχιστα πιο απαισιόδοξη για τις εξαγωγές το 2014. Η πρόγνωση για τους υπόλοιπους δείκτες είναι παρόμοια.

Συμπερασματικά λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις και εκτιμήσεις της Ένωσης Γερμανικών Επιμελητηρίων και της Γερμανικής Κυβέρνησης, όπως καταγράφονται ανωτέρω, συνάγεται, ότι η γερμανική οικονομία εμφανίζεται πράγματι ως η ατμομηχανή της ΕΕ, παρουσιάζοντας μειωμένη αλλά σταθερή ανάπτυξη το 2013 και αναμένοντας ισχυρή ανάπτυξη και αυξημένες επενδύσεις το 2014. Ωστόσο η κατανάλωση από την πλευρά του κράτους αλλά και των νοικοκυριών παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Πολύ θετικά στοιχεία και δείγματα της ανθεκτικότητας της γερμανικής οικονομίας είναι η πολύ χαμηλή ανεργία και η έστω και μικρή αύξηση των εξαγωγών, χωρίς ωστόσο να παραβλέπεται η αύξηση των εισαγωγών σε σχέση με τις εξαγωγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

3.1. Θεσμικό Πλαίσιο Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας

Οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Γερμανίας, πέραν του εν ισχύϊ κοινοτικού και διμερούς θεσμικού πλαισίου, διέπονται από τις κατωτέρω διμερείς Συμφωνίες:

- Συμφωνία περί «Δικαιωμάτων Πνευματικής, Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας»(1951, ΦΕΚ 330Α/1953).
- Ευρωπαϊκή Συμφωνία περί «Δικαιωμάτων Ευρεσιτεχνίας»(05/10/1973). *Το Νοέμβριο 2006, η Δανία και το Λίχτενσταϊν κατέθεσαν στη γερμανική πλευρά, η οποία τυγχάνει θεματοφύλακας, την πράξη προσχωρήσεώς τους στην εν λόγω Συμφωνία.
- Εμπορική Συμφωνία (1957, ΦΕΚ 20Α/1958).
- Συνθήκη «Ναυτιλίας και Εγκαταστάσεως»(1960, ΦΕΚ 145Α/1961).
- Συμφωνία «Τακτικών Αεροπορικών Μεταφορών (1961, ΦΕΚ 212Α/1964).
- Συμφωνία «Οδικών Μεταφορών Εμπορευμάτων» (1962, ΝΔ 4380/17.10.1964, ΦΕΚ 188Α/1964).
- Οικονομική Συμφωνία, δεν χρήζει κυρώσεως.
- Συμφωνία περί « Προστασίας των Ενδείξεων Προελεύσεως και των Γεωγραφικών Ονομασιών» (1964, ΝΔ.4556/1966, ΦΕΚ 214Α/1966).
- Συμφωνία περί» Φορολογικής Μεταχειρίσεως Οδικών Οχημάτων εν τη Διεθνή Συγκοινωνία» (1977, Ν. 40/1979, ΦΕΚ 40 Α/03.03.1979).
- Συμφωνία «Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας»(1978, Ν. 1231/1982, ΦΕΚ 24Α/26.02.1982).
- Συμφωνία πλαίσιο «Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνικής Συνεργασίας» (1980, ΦΕΚ 17Α/18.06.1982).
- Συμφωνία περί «Ορθολογικής Χρήσεως της Ηλιακής Ενέργειας» του Ελληνικού Υπουργείου Συντονισμού και Υπουργείου Εργασίας της Ελληνικής Δημοκρατίας με το Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας της Ο.Δ. της Γερμανίας(1983, ΦΕΚ 152 Α/23.12.1982).
- Συμφωνία περί «Αποφυγής Διπλής Φορολογίας του Εισοδήματος και του Κεφαλαίου»(Σύμβαση 2095), Αθήνα, 18.04.1966, Κύρωση 19.06.1967 δι' Α.Ν. 52/1967, ΦΕΚ 134/04.08.1967. Εν ισχύϊ από 08.12.1967. Η Συμφωνία τελεί υπό καθεστώς αναθεωρήσεως.

➤ Οι σχέσεις των δύο χωρών στον ασφαλιστικό τομέα ρυθμίζονται από το κοινοτικό δίκαιο (KAN ΕΟΚ 1408/71, όπως τροποποιείται από τον Κανονισμό ΕΚ 647/2005 και ΚΑΝ ΕΟΚ 574/72).
Πηγή: Ειδική Νομική Υπηρεσία(Γραφείο Διεθνών Συμβάσεων)-Επεξεργασία Β4 Διεύθυνση

- Εκκρεμεί η τροποποίηση και αναθέωρηση της Συμφωνίας Ελλάδος-Γερμανίας περί «Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και Αποτροπής της Φοροδιαφυγής σε σχέση με τον Φόρο Εισοδήματος, Κεφαλαίου και Επιτηδεύματος». (1966, ΦΕΚ ΑΝ. 52/1967-134/67).

Πέραν του ανωτέρω διμερούς θεσμικού πλαισίου οι διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις Ελλάδος-Γερμανίας αναπτύσσονται και μέσω της εγκαινιασθείσης την 5^η Μαρτίου 2010 Ελληνο-Γερμανικής Εταιρικής Σχέσης, δια της οποίας προωθούνται πλέον συνεργασίες μεταξύ Υπουργείων και Υπηρεσιών του στενού Δημόσιου Τομέα σε 10 τομείς, αλλά και δια συνεργειών και συνεργασιών σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συντονιστής ως προς την ανάπτυξη της Εταιρικής Σχέσης από ελληνικής πλευράς είχε ορισθεί ο κ. Παπασταύρου (Διευθυντής του Γραφείου Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων της Γενικής Γραμματείας του κ. Πρωθυπουργού) και από γερμανικής πλευράς η Υφυπουργός Εξωτερικών κα Haber, ενώ για την Ελληνο-Γερμανική Συνεργασία σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης είχε ορισθεί ο τότε Υπουργός Εσωτερικών κ. Ε. Στυλιανίδης και ο Υφυπουργός Εργασίας κ. Hans Joachim Fuchtel αντίστοιχα.

3.2. Διμερές εμπόριο

3.2.1. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας το 2012

Πίνακας 14 Εμπορικές Συναλλαγές Ελλάδας-Γερμανίας, αξία σε ευρώ							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	<i>Μεταβολή 2011- 2012, σε %</i>
Ελληνικές Εξαγωγές	2.198.693.525	2.078.509.822	1.798.571.415	1.960.140.955	1.909.081.428	1.763.339.679	-7,6
Γερμανικές Εξαγωγές	7.806.946.668	7.946.779.406	6.470.850.056	5.505.014.934	4.980.894.032	4.643.059.675	-6,8
Όγκος Εμπορίου	10.005.640.193	10.025.289.228	8.269.421.471	7.465.155.889	6.889.975.460	6.406.399.354	-7,0
Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας	-5.608.253.143	-5.868.269.584	-4.672.278.641	-3.544.873.979	-3.071.812.604	-2.879.719.996	6,3
Βαθμός Κάλυψης Εισαγωγών, σε %	28,2	26,2	27,8	35,6	38,3	38,0	-0,9

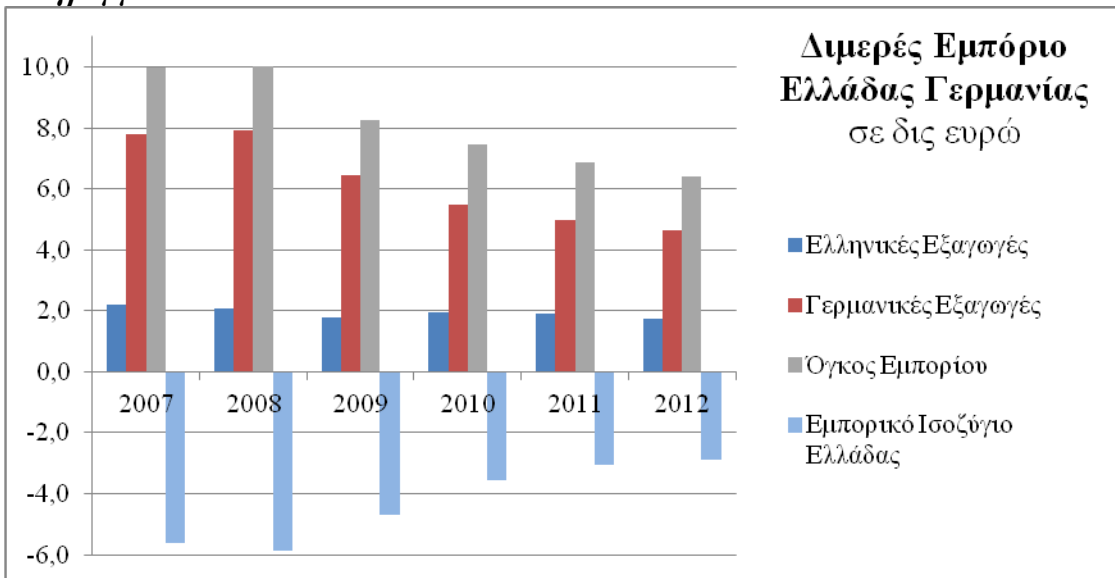
Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

3.2.2. Όγκος διμερούς εμπορίου και εμπορικό ισοζύγιο

Οι εμπορικές συναλλαγές Ελλάδα-Γερμανίας το 2012, και η εξέλιξή τους σε σχέση με τα προηγούμενα έξι χρόνια, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, παρουσίασαν την εξής εικόνα:

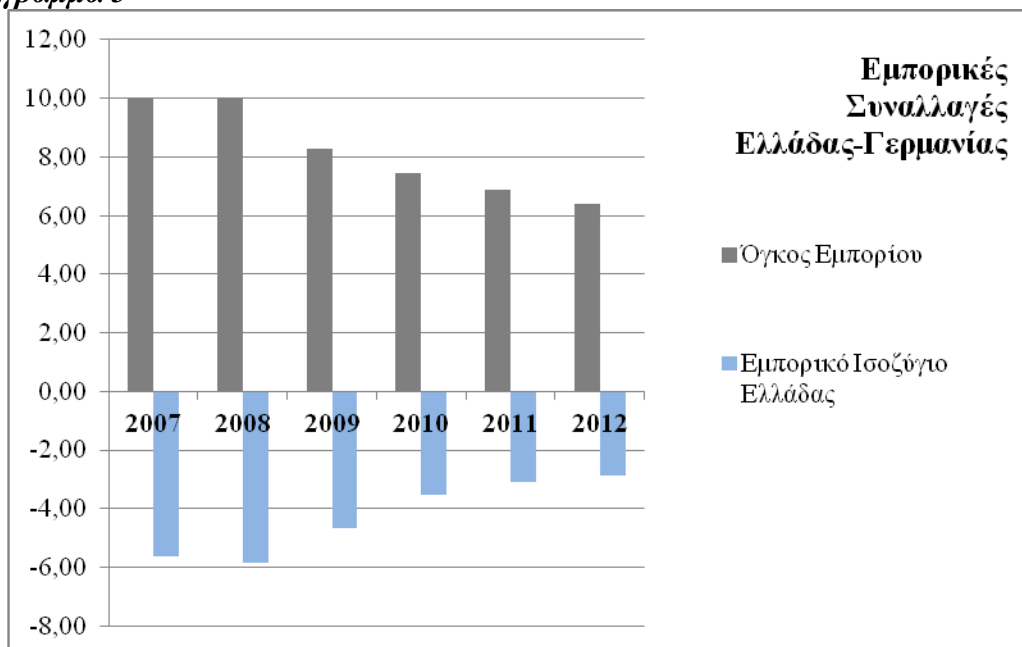
Το εμπορικό έλλειμμα της Ελλάδας με τη Γερμανία συνεχώς μειώνεται από το 2008 και μετά, έτσι το 2012 έφτασε τα €2,88 δις παρουσιάζοντας περιορισμό του ελλείμματός της κατά 6,3%, συνάδει έτσι με τον περιορισμό που παρατηρείται στο έλλειμμα του συνολικού εμπορικού ισοζυγίου της Ελλάδας (-10%). Ωστόσο παράλληλα περιορίζεται συνεχώς την τελευταία τετραετία και ο όγκος του διμερούς εμπορίου, με μια μείωση το 2012 κατά -7%, ενώ ο συνολικός όγκος εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδας αυξήθηκε πάνω από 5,7% το ίδιο διάστημα.

Σχεδιάγραμμα 2

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

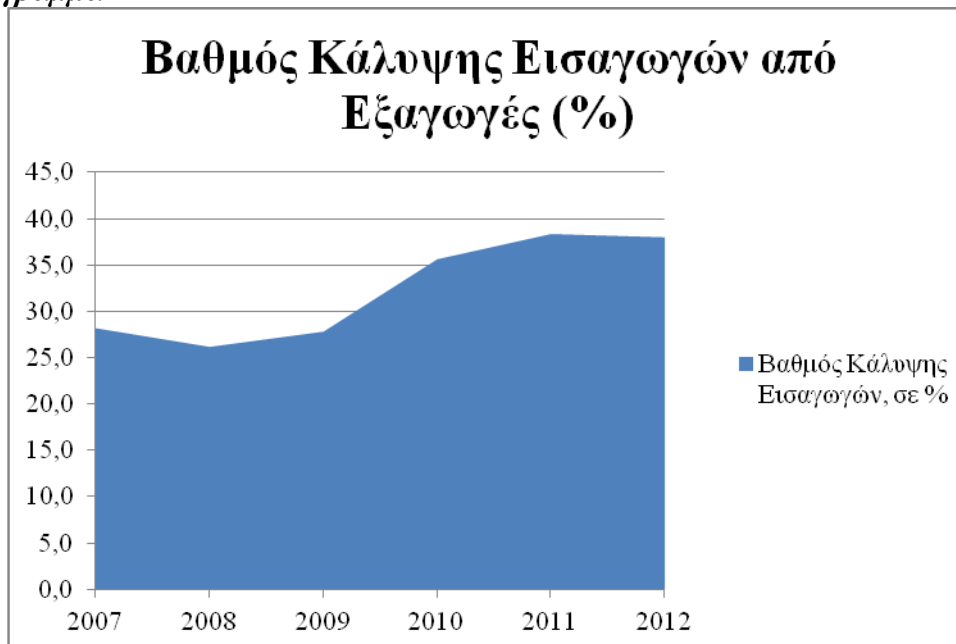
Σχεδιάγραμμα 3

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

Ο βαθμός κάλυψης των γερμανικών εισαγωγών από τις εξαγωγές μας προς τη Γερμανία το 2012 βρίσκεται στο 38% (έναντι 38,3% το 2011).

Σχεδιάγραμμα 4

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

3.2.3. Κατάταξη Γερμανίας στο σύνολο των εμπορικών εταίρων της Ελλάδας

Το 2012, η αξία των συνολικών ελληνικών εξαγωγών ανήλθε σε 27,6 δις ευρώ και οι εξαγωγές σημείωσαν σημαντική αύξηση, της τάξεως του 14%, αφενός λόγω της αύξησης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων ως συνέπεια της μείωσης των τιμών τους και του κόστους των παραγωγικών συντελεστών στην Ελλάδα, και αφετέρου της αυξανόμενης εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων με την αναζήτηση νέων αγορών, δεδομένης της ύφεσης στην εγχώρια αγορά. Ωστόσο, η αγορά της Γερμανίας δεν ακολούθησε αυτή την τάση και έχει υποχωρήσει από τη θέση της ως ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Ελλάδας.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στη συνολική κατάταξη των ξένων αγοραστών ελληνικών προϊόντων, η Γερμανία κατέλαβε το 2012 την 3η θέση, με μερίδιο 6,4%, από 7,9% την προηγούμενη χρονιά. Επομένως η Γερμανία χάνει την πρωτοκαθεδρία πλέον όχι μόνο από την Ιταλία, όπως συνέβη το 2011, αλλά εκτοπίζεται και από την Τουρκία, η οποία αναδείχθηκε στην πρώτη θέση με μερίδιο 10,7% (έναντι 7,7% το 2011). Στη συνέχεια ακολουθεί η Ιταλία με μερίδιο 7,7%, (έναντι 9,4% το 2011). Αξίζει ίσως να σημειωθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών εξαγωγών προς την Τουρκία καλύπτουν τα πετρελαιοειδή. Δυναμική αύξηση των συνολικών ελληνικών εξαγωγών το 2012 σημειώθηκε εκτός από την Τουρκία, σε Λιβύη, Λίβανο και Κίνα.

Στο σύνολό τους οι ελληνικές εισαγωγές παρουσίασαν πολύ μικρή αύξηση κατά το 2012 κατά 1,7%, και διαμορφώθηκαν στο ύψος των 49,3 δις ευρώ. Ωστόσο τα εισαγόμενα γερμανικά προϊόντα μειώθηκαν κατά -6,8%, με αποτέλεσμα η Γερμανία να χάσει την πρωτοκαθεδρία της

και ως προμηθευτής της ελληνικής αγοράς από τη Ρωσία. Η Γερμανία το 2011 είχε μερίδιο 10,3% και το 2012 έπεσε στο 9,4%, ενώ η Ρωσία πέρυσι κατείχε τη δεύτερη θέση με μερίδιο 10,1% σημείωσε το 2012 αύξηση των εισαγωγών της στην Ελλάδα κατά 23%, κερδίζοντας τελικά μερίδιο 12,2% επί των ελληνικών εισαγωγών.

Πίνακας 15 Σημαντικότεροι Εμπορικοί Εταίροι Ελλάδας το 2012, αξία σε ευρώ							
Ελληνικές Εξαγωγές 2012				Ελληνικές Εισαγωγές 2012			
		Αξία σε ευρώ	Μερίδιο, σε %			Αξία σε ευρώ	Μερίδιο, σε %
1	ΤΟΥΡΚΙΑ	2.953.809.049	10,7	1	ΡΩΣΙΑ	6.014.488.353	12,2
2	ΙΤΑΛΙΑ	2.123.007.738	7,7	2	<u>ΓΕΡΜΑΝΙΑ</u>	<u>4.643.059.675</u>	9,4
3	<u>ΓΕΡΜΑΝΙΑ</u>	<u>1.763.339.679</u>	6,4	3	ΙΤΑΛΙΑ	4.046.177.051	8,2
4	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1.562.635.769	5,7	4	ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	2.674.060.282	5,4
5	ΕΦΟΔ. ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΤΡΙΤ. ΧΩΡΕΣ.	1.499.038.508	5,4	5	ΚΙΝΑ	2.290.539.238	4,6
6	ΚΥΠΡΟΣ	1.431.428.729	5,2	6	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	2.281.105.640	4,6
7	Η Π Α	1.030.136.998	3,7	7	ΓΑΛΛΙΑ	2.127.443.471	4,3
8	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	861.970.680	3,1	8	ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ	1.879.695.388	3,8
9	πΓΔΜ	828.128.349	3,0	9	ΙΡΑΚ	1.765.198.056	3,6
10	ΛΙΒΥΗ	784.568.126	2,8	10	ΛΙΒΥΗ	1.690.535.796	3,4
	ΣΥΝΟΛΟ	27.606.089.865	100,0		ΣΥΝΟΛΟ	49.279.785.847	100,0

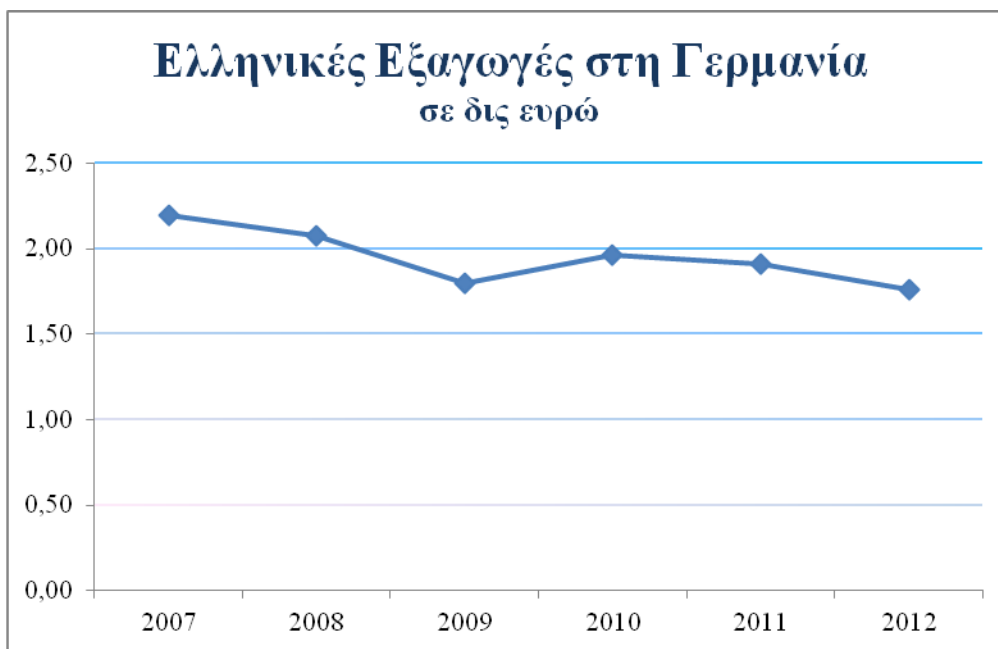
Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

3.2.4. Ελληνικές εξαγωγές στη Γερμανία το 2012

Με βάση τα τελευταία αναθεωρημένα στοιχεία (για το σύνολο των χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, για το έτος 2012 **οι ελληνικές εξαγωγές στη Γερμανία**, παρουσίασαν σημαντική πτώση μειούμενες κατά **-7,6%** σε σχέση με το 2011. Σε αξία ανήλθαν σε **€1,76 δις** έναντι **€1,9 δις** το 2011. Συνεπώς το 2012, όπως και το 2011, παρατηρείται μια κάμψη των ελληνικών εξαγωγών στη γερμανική αγορά, σε αντίθεση με την εν γένει σημαντική συνολική αυξητική τάση των ελληνικών εξαγωγών (+13,7%), με αποτέλεσμα να ελαττώνεται το μερίδιο της Γερμανίας στις ελληνικές εξαγωγές.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Γερμανίας η Ελλάδα είναι ο 48^{ος} προμηθευτής της για το 2012.

Σχεδιάγραμμα 5

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

3.2.5. Τα σημαντικότερα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα στη Γερμανία

Πίνακας 16 Ελληνικές Εξαγωγές στη Γερμανία ανά κατηγορία προϊόντων Ανάλυση διψήφια δασμολογική κατηγορία Αξία σε €							
		Δασμολογική Κλάση	2010	2011	2012	Ποσοστιαία Μεταβολή 2011-2012	Μερίδιο 2012
1.	30	Φαρμακευτικά προϊόντα	326.194.075	266.293.506	247.925.374	-6,9%	14,3%
2.	20	Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών, φρούτων	146.680.069	166.558.938	171.338.148	2,9%	9,9%
3.	85	Μηχανές ήχου και εικόνας	120.556.779	157.212.241	151.300.405	-3,8%	8,7%
4.	76	Αργίλιο (αλουμίνιο) και προϊόντα αυτού	126.828.766	164.148.542	150.306.473	-8,4%	8,6%
5.	61	Ενδύματα πλεκτά και συμπληρώματα του ενδύματος	155.197.592	159.254.912	132.527.283	-16,8%	7,6%
6.	8	Φρούτα, καρποί	136.482.662	119.492.524	105.179.877	-12,0%	6,0%
7.	4	Γαλακτοκομικά προϊόντα, Μέλι, Αυγά, Βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης	80.029.244	80.415.816	95.752.357	19,1%	5,5%
8.	7	Λαχανικά	65.648.694	46.208.518	58.282.155	26,1%	3,4%
9.	22	Ποτά	54.930.648	57.702.833	54.994.685	-4,7%	3,2%
10.	74	Χαλκός και προϊόντα χαλκού	40.788.335	58.695.921	46.155.160	-21,4%	2,7%
11.	39	Πλαστικές ύλες	39.906.868	41.416.243	45.121.810	8,9%	2,6%
12.	87	Οχήματα, ελκυστήρες, μέρη αυτών	34.538.383	30.934.105	40.347.368	30,4%	2,3%
13.	84	Λέβητες, μηχανές, συσκευές	63.801.955	38.621.084	38.786.822	0,4%	2,2%

14.	19	Παρασκευάσματα δημητριακών, αλεύρι, άμυλα, είδη ζαχαροπλαστικής	37.254.189	40.375.634	30.022.424	-25,6%	1,7%
15.	73	Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	30.201.316	33.453.640	29.850.117	-10,8%	1,7%
16.	3	Ιχθείς και μαλακόστρατα	22.360.020	24.022.161	29.251.537	21,8%	1,7%
17.	15	Λίπη και λάδια φυτικά ή ζωικά	28.175.569	27.043.580	28.862.019	6,7%	1,7%
18.	38	Χημικά προϊόντα	22.226.258	22.160.029	20.083.113	-9,4%	1,2%
19.	52	Βαμβάκι	25.998.781	28.421.410	19.036.905	-33,0%	1,1%
20.	43	Γουνοδέρματα, γουναρικά	15.657.403	16.244.879	16.212.808	-0,2%	0,9%
21.	99	Εμπιστευτικά, Εφοδιασμοί πλοίων	67.885.597	29.665.752	14.529.619	-51,0%	0,8%
22.	40	Καουτσούκ και τεχνουργήματα αυτού	10.976.442	20.944.031	13.108.808	-37,4%	0,8%
23.	24	Καπνά	14.915.673	13.425.972	10.562.885	-21,3%	0,6%
24.	72	Χυτοσίδηρος, σίδηρος, χάλυβας	11.352.705	9.350.421	10.250.817	9,6%	0,6%
25.	49	Προϊόντα εκδοτικών οίκων	13.121.487	8.180.562	10.152.233	24,1%	0,6%
26.	90	Συσκευές φωτογραφίας, κινηματογραφίας, ιατρικά όργανα	17.343.618	13.878.312	9.933.128	-28,4%	0,6%
27.	21	Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	7.841.246	9.245.839	9.915.640	7,2%	0,6%
28.	71	Πολύτιμες ή ημιπολύτιμες πέτρες, πολύτιμα μέταλλα	3.080.474	5.003.948	9.877.515	97,4%	0,6%
29.	62	Ενδύματα μη πλεκτά	9.551.591	13.435.521	9.518.037	-29,2%	0,5%
30.	94	Έπιπλα, είδη κλινοστρωμνής, συσκευές φωτισμού	6.436.251	6.782.629	9.102.544	34,2%	0,5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

	Δασμολογική Κλάση	Περιγραφή προϊόντος	Αξία σε ευρώ	Ποσότητα σε kg
1	'30049000'	Άλλα φάρμακα θεραπευτικά	132.637.721	620.024
2	'04069032'	Φέτα	69.333.250	12.414.665
3	'20087071'	Ροδάκινα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	51.039.083	49.643.196
4	'30044000'	Φάρμακα που περιέχουν αλκαλοειδή ή παράγωγά τους,	39.852.678	82.197
5	76061220'	Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο, με πάχος που υπερβαίνει τα 0,2 mm, βαμμένα, βερνικωμένα ή επενδυμένα με πλαστική ύλη	36.266.975	10.241.111
6	'30042000'	Φάρμακα που περιέχουν άλλα αντιβιοτικά	33.934.462	83.487
7	'61062000'	Φορέματα, μπλούζες, πουκάμισα, πλεκτά, από συνθετικές πρώτες ύλες	33.162.780	907.549
8	'08061010'	Σταφύλια επιτραπέζια, νωπά	31.132.182	21.997.280
9	'30039000'	Άλλα φάρμακα θεραπευτικά	30.382.209	4.512.770
10	'61061000'	Φορέματα, μπλούζες, πουκάμισα, πλεκτά, από βαμβακερές πρώτες ύλες	29.409.853	994.961
11	'20057000'	Ελιές	29.255.845	12.952.340
12	85444999'	Σύρματα καλώδια πάνω από 0,5mm για τάσεις 1 000 V	26.526.360	5.202.511
13	'74111010'	Σωλήνες από χαλκό ευθείς	24.583.493	3.415.808

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Jägerstr. 54-55, D-10117, Berlin, Τηλ.: 0049.30.2360990, Φαξ: 0049.30.23609920

E-mail: ecom-berlin@mfa.gr, wirtschaft@griechische-botschaft.de

14	'15091090'	Άλλα ελαιόλαδα	23.798.466	6.200.453
15	'85072020'	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές με μόλυβδο που λειτουργούν με υγρό ηλεκτρολύτη	21.747.353	9.585.395
16	'76041090'	Είδη από αργίλιο με καθορισμένη μορφή, όχι σε κράμα	21.672.769	9.644.012
17	'76061292'	Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο, με πάχος κατώτερο των 3 mm	20.356.886	5.575.676
18	'20019020'	Πιπεριές	20.204.706	10.794.681
19	'07092000'	Σπαράγγια, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	19.837.325	8.663.880
20	'19012000'	Μείγματα και ζυμάρια από αλεύρια, σμιγδάλια	19.673.327	13.185.765
21	38029000'	Πυριτικό άλευρο ενεργοποιημένο και άλλα (χημικά προϊόντα)	17.495.467	224.980.000
22	'22089041'	Ούζο, που παρουσιάζεται σε δοχεία με περιεχόμενο < 2 λίτρα	16.145.545	13.397.393
23	'07070005'	Αγγούρια, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	15.948.055	14.063.931
24	61099020'	Τι-σερτ από μαλλί ή τρίχες εκλεκτής ποιότητας ή συνθετικές	15.263.324	391.989
25	'20059980'	Άλλα μείγματα λαχανικών	14.208.417	3.573.087
26	'76042990'	Πλήρη είδη με καθορισμένη μορφή, από κράματα αργιλίου	13.923.907	5.362.284
27	'85446090'	Ηλεκτρικοί αγωγοί, για τάση > 1.000 V, μονωμένοι	13.711.771	4.057.413
28	'08051020'	Πορτοκάλια γλυκά, νωπά	12.909.274	28.635.547
29	'04069050'	Τυριά πρόβεια ή βουβαλίσια σε δοχεία που περιέχουν	12.814.025	2.572.343
30	'99900000'	ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	12.077.003	4.784.637

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

Εξετάζοντας αναλυτικότερα τα 30 ελληνικά προϊόντα, που απορροφήθηκαν από τη γερμανική αγορά μέσα στο 2012, παρατηρείται ότι αυτά αφορούν κυρίως φάρμακα, φρούτα & λαχανικά, συσκευές ήχου και εικόνας, αλουμίνιο, πλεκτά ενδύματα και γαλακτοκομικά.

Αναλυτικότερα για τις κατηγορίες εκτός των τροφίμων και ποτών:

Η κατηγορία των **φαρμάκων** αποτελεί την σημαντικότερη, όσον αφορά τις ελληνικές εξαγωγές στη Γερμανία. Οι εξαγωγές φαρμάκων είχαν μειωθεί αισθητά το 2011 και το 2012 περιόρισαν την μείωσή τους στο -6,9%, αλλά με αξία €248 εκ. συνεχίζουν να κατέχουν την πρώτη θέση ως η σημαντικότερη κατηγορία εξαγωγών μας στη Γερμανία. Το μερίδιό τους στις ελληνικές εξαγωγές προς τη Γερμανία παραμένει σταθερό και καλύπτει το 14,3%. Τα φάρμακα αποτελούνται ως επί το πλείστον από προϊόντα των οποίων τα αποκλειστικά δικαιώματα παρασκευής έχουν εκπνεύσει ή από φάρμακα γνωστών πολυεθνικών τα οποία οι ελληνικές φαρμακαποθήκες συσκευάζουν εκ νέου και στη συνέχεια μεταπωλούν σε Γερμανούς εισαγωγείς. Αυτό είναι δυνατόν λόγω του ότι η τιμή πώλησης στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική και σημαντικά χαμηλότερη της αντίστοιχης γερμανικής.

Στη Γερμανία εξήχθησαν κατά 8,7% περισσότερες **μηχανές-συσσκευές ήχου & εικόνας** αξίας €151,3 εκ., αποτελώντας το 9,9% των ελληνικών εξαγωγών στη Γερμανία, τα οποία αφορούν κυρίως ηλεκτρικούς αγωγούς, ασφάλειες και συνδέσεις για σύρματα-καλώδια.

Η κατηγορία **αλουμίνιο ή αργίλιο** παρότι το 2011 είχε διαγράψει θεαματική άνοδο, δεν κατάφερε να συνεχίσει αυτή την πορεία και το 2012, καθώς σημείωσε μείωση κατά -3,8% και έφτασε σε αξία τα €151 εκ. και μερίδιο στις ελληνικές εξαγωγές προς τη Γερμανία (8,7%). Οι εξαγωγές αλουμινίου αποτελούνται κυρίως από είδη αρχιτεκτονικού προφίλ και προφίλ που προορίζεται για πόρτες και παράθυρα.

Τα **ενδύματα** διατήρησαν το 2011 τις εξαγωγές τους σε αξία στη Γερμανία (€150 εκ.) αν και από τη 2^η θέση των σημαντικότερων εξαγωγών μας σε αυτή την ξένη αγορά έπεσαν στην 4^η με μερίδιο 8,5% επί του συνόλου. Οι εξαγωγές αυτής της κατηγορίας αποτελούνται κυρίως από γυναικεία ρούχα συνθετικά και βαμβακερά και ακολουθούν στη συνέχεια τα t-shirts και κολάν-κάλτσες.

Για την κατηγορία **χαλκός και προϊόντα χαλκού**, η οποία αποτελείται κυρίως από χάλκινους σωλήνες και λιγότερο από ράβδους χαλκού-ορείχαλκου, μειώθηκαν σημαντικά οι εξαγωγές, κατά €12,5 εκ. ή αλλιώς κατά -21%, φτάνοντας τα €46 εκ..

Οι εξαγωγές **πλαστικών υλών και προϊόντων** αυξήθηκαν σημαντικά κατά 9%, φτάνοντας τα €45,1 εκ.. Τα βασικότερα προϊόντα είναι τα φύλλα πολυαιθυλενίου και πλαστικά κουτιά αλλά προστίθενται επίσης προϊόντα όπως κουτιά, πιατικά, είδη συσκευασίας κ.α.

Επίσης αυξήθηκαν οι εξαγωγές **επιβατικών οχημάτων** προς τη Γερμανία κατά 30,4%, φτάνοντας τα € 40,3 εκ..

Η κατηγορία **λεβήτων και μηχανών** μετά την σημαντική μείωση, κατά -40%, του 2011, σταθεροποιήθηκε σε αξία στα €38,8 εκ.. Οι εξαγωγές σε αυτή την κατηγορία αφορούν κυρίως ψυγεία-καταψύκτες.

Τα **τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο και χάλυβα** μειώθηκαν κατά -10,8%, φτάνοντας τα σχεδόν €30 εκ. και εξειδικεύονται κυρίως σε σωλήνες και ανοξείδωτους νεροχύτες-νιπτήρες.

Ενδιαφέρουν παρουσιάζει η συνεχόμενη μείωση στο μισό των εξαγωγών της κατηγορίας **εμπιστευτικά, εφοδιασμοί πλοίων** με εξαγωγές αξίας μόλις €14,5 εκ. ενώ το 2010 αποτιμούσαν στα €67,9 εκ.

Τέλος, σημειώνονται η μεγάλη μείωση στις εξαγωγές **βαμβακιού** (-33%), οι οποίες περιορίστηκαν στα €19 εκ. και από την άλλη μεριά ο διπλασιασμός των εξαγωγών **πολύτιμων μετάλλων**, που αφορά κυρίως χρυσό σε ακατέργαστη μορφή (σχεδόν € 10 εκ.).

Ειδικότερα όσον αφορά τον κλάδο των τροφίμων και ποτών προς Γερμανία το 2012, στο σύνολο του κλάδου σημείωσε αύξηση κατά 1,7% το 2012, ξεπερνώντας τα 605 εκ. €, με βάση τα στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ, κατόπιν της αναθεώρησης στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης JOSGAP.

Πίνακας 18 Ελληνικές εξαγωγές κλάδου τροφίμων & ποτών προς Γερμανία*					
	2009	2010	2011	2012	2011/2012 σε %
Σύνολο, σε ευρώ	1.745.371.505	1.925.944.687	1.878.459.967	1.739.782.652	-7,4
Τρόφιμα & ποτά, σε ευρώ	585.736.875	607.170.049	595.153.524	605.000.464	1,7
Μερίδιο τροφίμων & ποτών σε ελλ. εξαγωγές προς Γερμανία (%)	33,6%	31,5%	31,7%	34,8%	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Καθώς συνολικά οι ελληνικές εξαγωγές προς τη Γερμανία μειώθηκαν το 2012 κατά -7,4%* έναντι του 2011, το μερίδιο των τροφίμων – ποτών επί του συνόλου των εξαγωγών αυξήθηκε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες περίπου. Έτσι το 2012, ποσοστό μεγαλύτερο από το 1/3 της αξίας των ελληνικών εξαγωγών προς την αγορά της Γερμανίας, το 34,8% συγκεκριμένα, αφορούσε τρόφιμα – ποτά, το οποίο αντιστοιχεί σε αξία αύξηση κατά 1,7%. Οι περισσότερες κατηγορίες τροφίμων – ποτών κινήθηκαν το 2012 ανοδικά. Αναλυτικότερα:

Η σημαντικότερη κατηγορία ελληνικών τροφίμων στη γερμανική αγορά είναι, τα **παρασκευάσματα λαχανικών-φρούτων**, τα οποία συνέχισαν την ανοδική πορεία τους, φθάνοντας τα 171 εκ. €. Την τελευταία τετραετία 2009 με 2012, οι εξαγωγές παρασκευασμάτων φρούτων και λαχανικών αυξήθηκαν κατά 20% περίπου σε όρους αξίας και 6,5% σε όρους ποσότητας. Κυριότερα προϊόντα στην κατηγορία αυτή είναι τα ροδάκινα (51 εκ. €) τα οποία αποτελούν το τρίτο σημαντικότερο εξαγωγίμο προϊόν σε οκταπήφια ανάλυση, οι ελιές (29 εκ. €), οι πιπεριές (20 εκ. €), ενώ σημαντική αύξηση παρουσίασαν τα φασόλια 3,6 εκ. €.

Τα **γαλακτοκομικά προϊόντα πλησίασαν** το 2012 τα 96 εκ. € αξία εξαγωγών, σημειώνοντας μεγάλη άνοδο έναντι της προηγούμενης χρονιάς (19,1%). Η πορεία των εξαγωγών της κατηγορίας αυτής εμφανίζεται θετική στην τετραετία 2009/2012: +24,4% αξίας, -0,3% ποσότητας:

Κυριότερο προϊόν στην κατηγορία, και το δεύτερο πιο εξαγωγίμο ελληνικό προϊόν μετά τα φάρμακα, είναι η **φέτα**, οι εξαγωγές της οποίας πλησίασαν το 2012 τα 70 εκ. €, έχοντας αυξηθεί κατά 30% περίπου σε σχέση με το 2009 και κατά 9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σε όρους αξίας αν και σε όρους ποσότητας μειώθηκε κατά -8,5%. Ωστόσο μεγάλη αύξηση παρουσίασαν και η κατηγορία των άλλων πρόβειων ή βουβαλίσων τυριών φτάνοντας σχεδόν τα 13 εκ.€.

* Σημειώνεται ότι η ανάλυση σε οκταπήφια ανάλυση εμφανίζει μικρότερες τιμές σε σύγκριση με το πίνακα--- στον οποίον περιλαμβάνονται στατιστικά, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα αναθεωρημένα στοιχεία, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα από ΕΛΣΤΑΤ σε ανάλυση προϊόντων αλλά μόνο χωρών.

Για το **φυσικό γιαούρτι** με λιπαρά άνω του 6% το 2012 καταγράφηκε μείωση της ποσότητας έναντι του προηγούμενου έτους κατά -3,2%, ενώ παρατηρήθηκε και σημαντική μείωση της αξίας εξαγωγών, που περιορίστηκε έτσι στα 2,37 εκ. €.

Το 2012 συνεχίστηκε η αυξητική πορεία των εξαγωγών **μελιού**, με μία αύξηση κατά 71% και με την αξία των εξαγωγών να πλησιάζει τα 3 εκ. €, έναντι 1,6 εκ. € το προηγούμενο έτος και εξαγωγές κάτω του 1 εκ. € το 2009.

Οι εξαγωγές **φρούτων** συνέχισαν την καθοδική πορεία τους, φτάνοντας τα 105 εκ. € (-12%) αλλά και μείωση της ποσότητας κατά -5% έναντι του 2011. Τα σημαντικότερα είναι τα σταφύλια (πάνω από 34 εκ. €), τα πορτοκάλια (13 εκ. €), οι σταφίδες (11,2 εκ. €), τα καρπούζια (8,7 εκ.€) και τα βερίκοκα (7,8 εκ. €), ενώ μεγάλη αύξηση είχαν οι εξαγωγές ροδάκινων και νεκταρινιών.

Αντίθετα, ανάκαμψη σημειώθηκε το 2012 για την κατηγορία των **λαχανικών**, που επανήλθαν περίπου στο επίπεδο του έτους 2010, μετά την μεγάλη κάμψη που σημείωσαν το 2011. Συγκεκριμένα, η αξία των εξαγωγών λαχανικών έφθασε τα 58,3 εκ. €, με κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα τα σπαράγγια (20 εκ. €), τα αγγούρια (16 εκ. €), τις ελιές, την κάππαρη (με αύξηση κατά 301% σε σχέση με το 2011) και τις πιπεριές.

Τα **ιχθυηρά** σημείωσαν σημαντική άνοδο κατά 22% περίπου, ξεπερνώντας τα 29 εκ. €. Σε όρους ποσότητας σημειώθηκε άνοδος κατά 25% των εξαγωγών ιχθυηρών. Σημαντικότερα προϊόντα στην κατηγορία αυτή είναι η **τσιπούρα** φτάνοντας τα 11,1 εκ. € το 2012, με -1% έναντι του 2011 και το **λαβράκι** με 6 εκ. € και αύξηση +10,6%, ενώ πλέον σημαντική κατηγορία είναι και τα φιλέτα ψαριών με μία θεαματική αύξηση καθώς έφθασαν το 2012 σχεδόν τα 6 εκ.€ έναντι 1,65 εκ. € το 2011.

Καλή πορεία σημείωσαν το 2012 εξαγωγές **ελαιολάδου**. Συγκεκριμένα, η αξία των εξαγωγών ελαιολάδου συνολικά εμφάνισε αύξηση 7,2% το 2012, φθάνοντας τα 28,8 εκ. €. Η αξία των εξαγωγών παρθένου ελαιολάδου έφτασε τα 23,8 εκ. €. Συνολικά την περίοδο 2009-2012, οι εξαγωγές παρθένου ελαιολάδου αυξήθηκαν κατά περίπου 10 εκ. € και έφθασαν από τα 14,2 εκ. € στα 23,8 εκ. € (+68%), ενώ η ποσότητα των εξαγωγών αυξήθηκε από τους 4 στους 6,2 χιλ. Τόνους.

Η κατηγορία των παρασκευασμάτων **δημητριακών&ειδών ζαχαροπλαστικής μειώθηκε σημαντικά** το 2012, έτσι περιορίστηκε στα 30 εκ. € έναντι 40 εκ. € το 2011. Σημαντικότερο προϊόν της κατηγορίας αυτής είναι τα μείγματα και ζυμάρια για την παρασκευή προϊόντων αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής με 19 εκ. €, τα οποία αυξήθηκαν κατά περίπου 2%, ενώ μειώθηκαν σημαντικά οι κατηγορίες ψωμί (-42%) και τούρτες(-83,3%).

Όσον αφορά την κατηγορία των **ποτών** σημειώθηκε το 2012 πτώση των εξαγωγών, με αποτέλεσμα η αξία τους να περιοριστεί στα 55 εκ. €, με μια μείωση κατά -4,7% σε σχέση με το 2011 και διπλάσια μείωση σε όρους ποσότητας -8,1%:

Για το **ούζο** συνεχίστηκε η τάση των προηγούμενων ετών και σημειώθηκε αύξηση κατά 5,9% της αξίας, φθάνοντας τα 16,1 εκ. €, παρά την οριακή μόνο αύξηση της ποσότητας κατά 0,3%.

Στην κατηγορία του κρασιού, καταγράφηκε συνολικά μείωση των εξαγωγών το 2012 -5%, έτσι περιορίστηκα από τα 28,7 εκ. € στα 27,3 εκ. €. Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών κρασιού (25,6 εκ. €) αφορούσε εμφιαλωμένους οίνους, σε δοχεία έως 2 λίτρα, ενώ η αξία των εξαγωγών χύμα κρασιών (σε δοχεία με περιεχόμενο άνω των 2 λίτρων) είναι πολύ χαμηλότερη και παρέμεινε το 2012 στο επίπεδο του 1,5 εκ. €.

3.2.6. Γερμανικές εξαγωγές στην Ελλάδα το 2012

Με βάση τα τελευταία αναθεωρημένα στοιχεία (για το σύνολο των χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, παρατηρείται και το 2012 μείωση των **ελληνικών εισαγωγών από τη Γερμανία**, κατά **-6,8%**, συνεχίζει δηλαδή η πτωτική πορεία των τελευταίων ετών αν και μειώνεται ο ρυθμός της μείωσης (από -14,9% το 2010 σε -9,5% το 2011), συγκεκριμένα ανήλθαν το 2012 σε **€4,64 δις**, σε σχέση με τα περίπου 5 δις το 2011. Δεν ακολούθησαν επομένως τα γερμανικά προϊόντα την, μικρή, αύξηση των συνολικών ελληνικών εισαγωγών. Η Γερμανία με αυτή την επίδοση δεν μπόρεσε να παραμείνει πρώτος προμηθευτής αγαθών για τη χώρα μας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Γερμανίας η Ελλάδα ήταν το 2012 η 39^η εξαγωγική της αγορά.

Σχεδιάγραμμα 6

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

3.2.7. Τα σημαντικότερα εισαγόμενα προϊόντα από τη Γερμανία στην Ελλάδα

Όσον αφορά τα 20 σημαντικότερα προϊόντα που εισήχθησαν το 2012 στην Ελλάδα από τη Γερμανία, διαπιστώνεται ότι αυτά είναι κυρίως φάρμακα - ιατρικό υλικό, επιβατικά αυτοκίνητα, μηχανολογικός εξοπλισμός, ηλεκτρολογικό υλικό, χημικά, γαλακτοκομικά προϊόντα, τσιγάρα και καλλυντικά.

Πίνακας 19 Κυριότερες γερμανικές εξαγωγές στην Ελλάδα για το 2012 σε δηήφια δασμολογική ανάλυση			
	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ	ΑΞΙΑ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
1	Άλλα φάρμακα θεραπευτικά	604.057.656	6.252.434
2	Άλλες διατάξεις φωτοευαίσθητες με ημιαγωγό	243.496.554	26.020.060

3	Μετατροπείς συνεχούς ρεύματος με ισχύ πάνω από 7,5 kVA	74.553.076	2.208.067
4	Επιβατικά αυτοκίνητα καινούρια με κυλινδρισμό από 1500 - 3000 cm ³	73.866.705	8.122.103
5	Άλλα οργανικά χημικά προϊόντα	56.875.894	45.318
6	Άλλα μέρη οχημάτων	55.709.179	4.260.538
7	Άλλα τσιγάρα με καπνό	46.379.470	4.358.876
8	Επιβατικά αυτοκίνητα καινούρια με κυλινδρισμό από 1000 - 1500 cm ³	45.781.583	5.287.618
9	Αντιδραστήρια διαγνωστικά/εργαστηριακά	41.493.866	1.449.968
10	Τηλέφωνα για κυψελοειδή / ασύρματα δίκτυα	38.541.987	225.614
11	Τυρί Gouda με 47- 72% λιπαρά	36.861.433	12.571.468
12	Αυτόματες μηχανές	36.033.377	315.457
13	Αιμοσφαιρίνη αίματος / Οροί	35.091.949	199.427
14	Διάφορα Τεχνουργήματα	32.768.445	7.811.009
15	Γάλα συμπυκνωμένο χωρίς ζάχαρη	32.494.694	33.392.685
16	Κρέατα χοιρινά	31.394.835	11.956.068
17	Τυρί Edam	23.253.191	7.958.829
18	Άλλα Επιβατικά αυτοκίνητα	22.750.360	2.172.007
19	Προϊόντα ομορφιάς-μακιγιάζ	22.152.905	2.615.223
20	Φυτοθεραπευτικά φάρμακα με ινσουλίνη	20.011.002	162.659

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Απρίλιος 2013, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

3.3. Οι διμερείς επενδυτικές σχέσεις Ελλάδα-Γερμανίας

Πίνακας 20	2012		2011		2010	
	εκ. €	Μεταβολή 2012/11	εκ €	Μεταβολή 2011/10	εκ. €	Μεταβολή 2009/10
Απόθεμα άμεσων επενδύσεων της Γερμανίας στην Ελλάδα & <u>Μερίδιό</u> τους στις συνολικές Γερμανικές άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό	-	-	€ 3.070 εκ. <u>0,28%</u>	-0,1%	€ 3.101 εκ. <u>0,30%</u>	-14,3%
Συνολικό απόθεμα άμεσων επενδύσεων της Γερμανίας στον υπόλοιπο κόσμο	-	-	€ 1.097.551 εκ.	+7,5%	€ 1.021.228 εκ.	+11,2%
Απόθεμα ελληνικών άμεσων επενδύσεων στη Γερμανία & <u>Μερίδιό</u> τους στις συνολικές άμεσες ξένες επενδύσεις στη Γερμανία	-	-	€ 209 εκ. <u>0,028%</u>	+7,2%	€ 195 εκ. <u>0,027%</u>	+10,2%
Συνολικό απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων στη Γερμανία	-	-	€ 741.431 εκ.	+3,6%	€ 715.373 εκ.	+7,0%

Πηγή: Bundesbank, Απρίλιος 2013, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τράπεζας της Γερμανίας (τα οποία αν και δημοσιοποιήθηκαν τον Απρίλιο του 2013, αφορούν την περίοδο 2008 έως 2011) για τις συνολικές άμεσες ξένες επενδύσεις προς τη Γερμανία και από τη Γερμανία καθώς και τις διμερείς επενδυτικές σχέσεις με την Ελλάδα, συμπεραίνεται ότι:

- Οι άμεσες επενδύσεις της Γερμανίας στην Ελλάδα είχαν φτάσει το 2009 στα 3.618 εκ. ευρώ αλλά στη συνέχεια υπέστησαν σημαντική μείωση το 2010 κατά -14,3% και μια ελάχιστη μείωση κατά -0,1%, μια αρχική ένδειξη σταθεροποίησής τους. Ωστόσο οι άμεσες επενδύσεις της Γερμανίας στην Ελλάδα δεν έχουν φτάσει ούτε το επίπεδο του 2008 (3.184 εκ. ευρώ).

Το μερίδιο των άμεσων γερμανικών επενδύσεων που κατευθύνονται στην Ελλάδα μειώθηκε από 0,30% στο 0,28%.

Υπολογίζεται ότι το 2011 δραστηριοποιούνταν 153 επιχειρήσεις γερμανικών συμφερόντων στην Ελλάδα (2010: 165) με 33.000 εργαζομένους (2010: 35.000) και 8,2 δις ευρώ κύκλο εργασιών (2010: 9 δις ευρώ).

- Οι άμεσες επενδύσεις της Ελλάδας στη Γερμανία μειώθηκαν μόνο το 2009 και αυξήθηκαν τα επόμενα δύο έτη κατά +10,2% και 7,2% αντίστοιχα, ξεπερνώντας έτσι και το ύψος των 209 εκ. ευρώ που είχαν το 2008.

Το μερίδιο των ελληνικών άμεσων επενδύσεων προς τη Γερμανία το 2011 ελαφρώς ανέβηκε, αν και είναι ιδιαίτερα χαμηλό 0,028%.

Υπολογίζεται ότι το 2011 δραστηριοποιούνταν 13 επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων στη Γερμανία (2010: 14) με 2.000 εργαζομένους και 0,5 δις ευρώ κύκλο εργασιών (2010: 0,4 δις ευρώ).

Πίνακας 21

Άμεσες Επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα ανά χώρα προέλευσης, συνολικά κεφάλαια (in terms of stocks) τέλος έτους αναφοράς, σε εκ. €

Χώρες προέλευσης	2012	2011	2010	2009	2008
Σύνολο	18.799,5	22.485,6	30.140,6	28.129,6	27.140,1
Ποσοστιαία μεταβολή	-16,4%	-25,4%	7,1%	3,6%	-
- Ευρωζώνη-17	13.328,6	16.983,8	22.882,5	22.001,6	21.897,8
- ΕΕ-28	14.454,3	18.535,4	25.309,6	22.991,1	23.069,9
Γερμανία	3.151,4	2.817,9	2.973,1	3.244,0	3.585,9
Ποσοστιαία μεταβολή	11,8%	-5,2%	-8,4%	-9,5%	-
Μερίδιο στις συν. άμεσες ξένες επενδύσεις προς την Ελλάδα	16,8%	12,5%	9,9%	11,5%	13,2%

Άμεσες Επενδύσεις κατοίκων Ελλάδας στο εξωτερικό ανά χώρα υποδοχής, συνολικά κεφάλαια (in terms of stocks) τέλος έτους αναφοράς, σε εκ. €

Χώρες υποδοχής	2012	2011	2010	2009	2008
Σύνολο	34.123,8	37.215,6	32.083,8	29.763,4	26.916,2
Ποσοστιαία μεταβολή	-8,3%	16%	7,8%	10,6%	-
- Ευρωζώνη-17	15.455,0	16.147,9	12.578,5	14.162,6	11.987,1
- ΕΕ-28	20.795,5	22.425,8	18.331,0	18.398,9	16.838,8
Γερμανία	415,9	380,5	396,6	394,3	410,2
Ποσοστιαία μεταβολή	9,3	-4,1	0,6	-3,9	-
Μερίδιος στις συν. άμεσες ξένες επενδύσεις από Ελλάδα	1,2%	1,0%	1,2%	1,3%	1,5%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Βερολίνου

Σημειώσεις :

1. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν τα επανεπενδυθέντα κέρδη/ ζημιές.
2. Επιλεγμένες χώρες προέλευσης των άμεσων επενδύτων μη κατοίκων

Για την ολοκλήρωση της εικόνας των διμερών επενδυτικών σχέσεων παρουσιάζονται επίσης τα στοιχεία της Τράπεζα της Ελλάδας, τα οποία περιέχουν και το έτος 2012 καθώς και περισσότερα στοιχεία για τις ελληνικές επιχειρήσεις που επενδύουν στο εξωτερικό, από όπου συμπεραίνονται τα ακόλουθα:

- Οι **άμεσες επενδύσεις της Γερμανίας στην Ελλάδα** μειωνόταν για μια τριετία από το 2008, όμως το 2012 παρουσίασαν σημαντική άνοδο κατά 11,8%. ευρώ και αύξηση του μεριδίου τους, φτάνοντας τα 3.151 εκ. ευρώ, κερδίζοντας τη 2^η θέση, μετά το Λουξεμβούργο.
- Οι **άμεσες επενδύσεις της Ελλάδας στη Γερμανία** αυξομειώθηκαν την περίοδο 2008 με 2012, παρουσίασαν επίσης σημαντική άνοδο το 2012 κατά 9,3%, ωστόσο το ύψους τους είναι χαμηλό, με μερίδιο 1,2% και βρίσκεται στη 10^η θέση μετά από Κύπρο, Ολλανδία, Τουρκία, Ρουμανία, ΗΠΑ, Βουλγαρία, Σερβία, Χονγκ Κονγκ και Αλβανία.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι, όσον αφορά τις κρατικές πιστωτικές καλύψεις που παρέχει η Γερμανία για τη διασφάλιση των γερμανικών εξαγωγών, εντός του 2012, αποφασίστηκε, ειδική ρύθμιση για την Ελλάδα και ισχύει από τον Απρίλιο του 2012, η οποία αφορά σε βραχυχρόνιες εξαγωγικές πιστώσεις κάτω των δύο ετών, υπό όρους. Το μέτρο πάρθηκε κατόπιν συμφωνίας στην Ε.Ε., προκειμένου να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα που προέκυψε της διακοπής ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων από χώρες μέλη της Ε.Ε και προβλέπει την εξαίρεση της Ελλάδας από την λίστα εμπορεύσιμων χωρών που ισχύει για τα κ-μ ή σημαντικές χώρες ΟΟΣΑ, ώστε να γίνει εφικτή η 100% κάλυψη με κρατικές εγγυήσεις. Σύμφωνα με τον Οργανισμό COVER HERMES από τον Απρίλιο μέχρι το τέλος του 2012, πέραν των μεσομακροπρόθεσμων, είχαν υποβληθεί περίπου 1.500 αιτήσεις για τη κάλυψη βραχύχρονων εξαγωγικών πιστώσεων, οι οποίες εξετάζονται ανά περίπτωση.

3.4. Οι διεθνείς εκθέσεις στη Γερμανία και οι ελληνικές συμμετοχές

Ο επίσημος εκθεσιακός φορέας τη Γερμανίας, AUMA, όπως ανακοίνωσε στον απολογισμό του για το 2012, κατέγραψε άνοδο κατά 2% των εκθετών που συμμετείχαν στις 160 τοπικές και διεθνείς εκθέσεις που διοργάνωσε, οι οποίοι τελικά ανήρθαν στους 180.823. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αυξημένη κατά 4,2% συμμετοχή ξένων εκθετών (αύξηση το 2011: 5%). Το 2012 υπήρξε **θεαματική αύξηση της τάξης του +20% των εκθετών από την Ελλάδα**. Οι άλλες χώρες της Νότιας Ευρώπης (Ιταλία, Ισπανία και Πορτογαλία) παρουσίασαν σταθερά νούμερα εκθετών, ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ότι η Ιταλία κατέχει τη 2^η θέση σε συμμετοχή επισκεπτών και η Ισπανία την 7^η, επομένως ήδη συμμετέχουν σε υψηλό βαθμό. Ο αριθμός των επισκεπτών σημείωσε μια μικρή πτώση κατά -0,6% (ενώ το 2011 είχε παρουσιάσει αύξηση κατά 4,1%), φτάνοντας συνολικά τους 10 εκ. επισκέπτες, από τους οποίους οι 2,65 εκ. ήταν επισκέπτες από το εξωτερικό. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι σημαντικότερες διεθνείς εκθέσεις που διοργανώνονται στη Γερμανία και υπάγονται στην αρμοδιότητα του Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου (στο Παράρτημα παρουσιάζεται το σύνολο των διεθνών εκθέσεων στη Γερμανία).

Πίνακας 22

**Διεθνείς Εκθέσεις στη Γερμανία, αρμοδιότητας Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, το έτος 2012
& οι Ελληνικές Συμμετοχές (Πηγή: AUMA)**

Όνομα Έκθεσης	Κλάδο που Αφορά	Δικτυακός Τόπος	Τόπος	Αρ. Εκθετών	Αρ. Ελλήνων Εκθετών	Αρ. Επισκεπτών	Ημερομηνία Διεξαγωγής
Ambiente	Είδη σπιτιού, τέχνης, δώρων	http://ambiente.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	4530	21	138058	10.02.2012 - 14.02.2012
CEBIT	Τεχνολογία	www.cebit.de	Αννόβερο	3573	4	311579	06.03.2012 - 10.03.2012
Christmas World	Χριστουγεννιάτικα είδη	http://christmasworld.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	943	6	31474	27.01.2012 - 31.01.2012
Domotex	Δάπεδο, πατώματα	www.domotex.de	Αννόβερο	1362	8	45793	14.01.2012 - 17.01.2012
Frankfurter Buchmesse	Βιβλίο	www.buchmesse.de	Φρανκφούρτη				10.10.2012 - 14.10.2012
Fruit Logistica	Φρούτα, λαχανικά, νωπά	www.messe-berlin.de	Βερολίνο	2533	40	58020	08.02.2012 - 10.02.2012
Hair & Beauty	Είδη προσωπικής φροντίδας	http://hair-beauty.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	159	0	13923	13.05.2012 - 14.05.2012
Hannover Messe-Technologieereignis	Μηχανολογικός εξοπλισμός	www.hannovermesse.de	Αννόβερο	4872	5	183110	23.04.2012 - 27.04.2012
hanseboot	Σκάφη, ναυτιλιακά είδη	www.hanseboot.de	Αμβούργο				27.10.2012 - 04.11.2012
Heimtextil	Κλωστο-ύφαντουργικά	http://heimtextil.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	2601	17	67451	11.01.2012 - 14.01.2012
IFA	Τηλεπικοινωνίες, τεχνολογία, ηλεκτρονικά προϊόντα διασκέδασης	www.ifa-berlin.com	Βερολίνο				31.08.2012 - 05.09.2012
INDUSTRIAL SUPPLY/ HANNOVER MESSE	Κατασκευές, χυτήρια, σίδηρο	www.hannovermesse.de	Αννόβερο	1571	2	67751	23.04.2012 - 27.04.2012
INNOTRANS	Μεταφορά και κυκλοφορία	www.innotrans.de	Βερολίνο				18/09/2012 - 21/09/2012 (διετής)
Internationale Grüne Woche	Αγροτική οικονομία	www.gruenewoche.de	Βερολίνο	1576	6	426428	20.01.2012 - 29.01.2012
Internorga	Ξενοδοχεία, εστίαση	http://www.hamburg-messe.de/internorga/in_de/start_mai_n.php	Αμβούργο	1122	1	94610	09.03.2012 - 14.03.2012
ITB	Τουρισμός	www.messe-berlin.de	Βερολίνο	7276	76	132348	07.03.2012 - 11.03.2012
Musikmesse	Μουσικά όργανα, μουσικές εκδόσεις	www.musikmesse.com	Φρανκφούρτη	1538	2	68587	21.03.2012 - 24.03.2012
Paper World	Χαρτικά, συσκευασία	http://paperworld.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	1790	10	47886	28.01.2012 - 31.01.2012
Prolight + Sound	Φωτισμός - Ήχος	http://pls.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	878	1	40894	21.03.2012 - 24.03.2012

SMM shipbuilding, machinery & marine technology	Ναυπηγική	www.smm-hamburg.com	Αμβούργο				04.09.2012 - 07.09.2012 (διετής)
Tendence	Είδη δώρων, ρολόγια, έπιπλα κτλ.	www.tendence.messefrankfurt.com	Φρανκφούρτη	1863	10	45477	24.08.2012 - 28.08.2012

3.5. Τουρισμός

Το 2012 δεν ήταν μια καλή τουριστική χρονιά για την Ελλάδα, σύμφωνα με τη μελέτη του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων και του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Η ταξιδιωτική κίνηση αλλοδαπών προς Ελλάδα μειώθηκε συνολικά κατά -5,5% το 2012 σε σχέση με το 2011. Μεγαλύτερη ήταν η μείωση από τις χώρες της ΕΕ-27 (-8,5%), η οποία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό τόσο στη μεγάλη μείωση των αφίξεων από τη Γαλλία (-15%), την Ολλανδία(-14%), την Ελβετία (-17,1%) και τη Φιλανδία (-8,1%) όσο και μείωση των αφίξεων από τη Γερμανία κατά -5,9%, καθώς είναι ο μεγαλύτερος τροφοδότης του ελληνικού τουρισμού. Αυτό σημαίνει ότι υπήξαν 150.000 λιγότερες αφίξεις από Γερμανία. Ενώ συνολικά το 2012 στη Γερμανία αυξήθηκε η δαπάνη για ταξίδια στο εξωτερικό κατά 3%. Παρόλη τη μείωση η γερμανική αγορά εξακολούθησε και για το 2012 να διατηρεί τη θέση της κατέχει μερίδιο 13,5% στις αφίξεις τουριστών στην Ελλάδα, ακολουθούν η Μεγάλη Βρετανία και τρίτη η Γαλλία.

Ο εισερχόμενος τουρισμός από τη Βόρεια Ευρώπη, και ιδιαίτερα από τη Γερμανία, θεωρείται ότι επηρεάστηκε αρνητικά και από τα συνεχόμενα δημοσιεύματα για την επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στη χώρα μας και τον κίν δυνο εξόδου από την ευρωζώνη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, με βάση τον Δείκτη Ανταγωνιστικότητας Ταξιδίων και Τουρισμού (Travel and Tourism Competitive Index, TTCI), που έχει θεσπίσει το World Economic Forum, η Γερμανία βρίσκεται το 2012 στη δεύτερη θέση της γενικής διεθνούς κατάταξης, καθώς και της κατάταξης για το ρυθμιστικό και επιχειρηματικό περιβάλλον Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 32η θέση. Ο Δείκτη Ανταγωνιστικότητας Ταξιδίων και Τουρισμού, ο μετρά τους παράγοντες και τις πολιτικές που επηρεάζουν την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα στις διάφορες χώρες, επομένως καταδεικνύεται η σημασία για ενδυνάμωση των ελληνογερμανικών συνεργασιών για τον τομέα του τουρισμού.

Πίνακας 22 Αφίξεις Αλλοδαπών Τουριστών στην Ελλάδα κατά Χώρα Προέλευσης					
	2010	2011	2012	% Μεταβολή 2010-2011	% Μεταβολή 2011-2012
ΣΥΝΟΛΟ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	15.007.490	16.427.247	15.517.622	9,5	-5,5
ΕΥΡΩΠΗ	13.275.962	14.651.513	13.866.306	10,4	-5,4
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	10.199.904	10.698.013	9.791.900	4,9	-8,5
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	2.038.871	2.240.481	2.108.787	9,9	-5,9

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ, Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος.

3.6. Διαπιστώσεις για τις διμερείς οικονομικές σχέσεις

- Το εμπορικό έλλειμμα της Ελλάδας με τη Γερμανία συνεχώς μειώνεται από το 2008 και μετά, έτσι που συνάδει έτσι με τον περιορισμό που παρατηρείται στο έλλειμμα του συνολικού εμπορικού ισοζυγίου της Ελλάδας (-10%). Ωστόσο παράλληλα περιορίζεται συνεχώς την τελευταία τετραετία και ο όγκος του διμερούς εμπορίου, ενώ ο συνολικό όγκος του εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδας αυξήθηκε.
- Βαθμός καλυψης ελληνικών εισαγωγών από Γερμανία διατηρήθηκε στο 38%.
- Γερμανία: 3^η σημαντικότερη εξαγωγική αγορά και 2^{ος} σημαντικότερος προμηθευτής για την Ελλάδα.
- Κάμψη των ελληνικών εξαγωγών στη γερμανική αγορά, σε αντίθεση με την εν γένει σημαντική συνολική αυξητική τάση των ελληνικών εξαγωγών (+13%), με αποτέλεσμα να ελαττώνεται το μερίδιο της Γερμανίας στις ελληνικές εξαγωγές.
- Οι ελληνικές εξαγωγές που κατευθύνονται στη γερμανική αγορά αφορούν, σε γενικές γραμμές, κυρίως: φάρμακα, φρούτα & λαχανικά, συσκευές ήχου και εικόνας(καλώδια κτλ.), αλουμίνιο, πλεκτά ενδύματα και γαλακτοκομικά
- Μεγάλη συγκέντρωση των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία στον κλάδο τρόφιμα – ποτά (34,8%).
- Πολλές από κατηγορίες από τις παραδοσιακές εξαγωγές τροφίμων-ποτών κινήθηκαν ανοδικά. όπως: παρασκευάσματα φρούτων, φέτα, ιχθυηρά, ελαιόλαδο, λαχανικά, ούζο.
- Καθοδική πορεία παρουσίασαν τα φρούτα, το φυσικό γιαούρτι με λιπαρά άνω του 6%, τα παρασκευάσματα δημητριακών&είδη ζαχαροπλαστικής καθώς και τα κρασιά.
- Συνεχίζεται η πτωτική πορεία των γερμανικών εξαγωγών στην Ελλάδα αν και μειώνεται ο ρυθμός της μείωσης.
- Δεν ακολούθησαν τα γερμανικά προϊόντα την, μικρή, αύξηση των συνολικών ελληνικών εισαγωγών.
- Αναστροφή της μείωσης του μεριδίου των άμεσων γερμανικών επενδύσεων που κατευθύνονται στην Ελλάδα το 2012.
- Θεαματική αύξηση και των εκθετών από την Ελλάδα που συμμετέχουν στις διεθνείς εκθέσεις που λαμβάνουν χώρα στη Γερμανία, καθώς αποτελούν μια σημαντική επιχειρηματική πλατφόρμα.
- Δυνατότητες ενδυνάμωσης των ελληνογερμανικών συνεργασιών για τον τομέα του τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΕΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Στις 11/12/2012 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η ετήσια εκδήλωση εξωστρέφειας του Γρ. ΟΕΥ Βερολίνου με θέμα „Η υψηλή τεχνολογία και η καινοτομία ως μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας. Εν δυνάμει συνέργειες μεταξύ ελληνικών και γερμανικών επιχειρήσεων“. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν ελληνικές εξωστρεφείς εταιρείες από τον κλάδο της υψηλής τεχνολογίας που εργάζονται κάτω από την ομπρέλα του κλάστερ Corallia, ενώ στο πάνελ συμμετείχαν από ελληνικής πλευράς ο Πρόεδρος των Εταιρειών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, ο Γενικός Διευθυντής του Corallia, ενώ από γερμανικής πλευράς ο Διευθυντής Έρευνας από το Σύνδεσμο Πληροφορικής Bitcom και εκπρόσωπος του κλάστερ οπτικών ινών του Βερολίνου. Από τη συζήτηση διαφάνηκε έντονο ενδιαφέρον για περαιτέρω συνεργασία στον τομέα αυτό και είχε θετικό αντίκτυπο στο εξειδικευμένο κοινό (περίπου 80 άτομα) που το παρακολούθησε, ενώ στη συνέχεια καλύφθηκε από ορισμένα γερμανικά και ελληνικά ΜΜΕ.

Το Μάρτιο του 2012, στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης υψηλής τεχνολογίας CeBIT 2012, που έγινε στο Αννόβερο και στην οποία με το συντονισμό της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης συμμετείχε ο Υφυπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθώς και 20 ελληνικές επιχειρήσεις πληροφορικής, το Γραφείο συνεργάστηκε στενά για την πραγματοποίηση κατάλληλων επαφών τόσο με το αντίστοιχο Γερμανικό Υπουργείο Εσωτερικών, όσο και με τον Σύνδεσμο εταιρειών πληροφορικής και υψηλής τεχνολογίας BITCOM. Παράλληλα συμμετείχε σε συναντήσεις με σημαντικές γερμανικές επιχειρήσεις για ανάπτυξη περαιτέρω συνεργασιών και παρείχε κάθε στήριξη στις συμμετέχουσες ελληνικές επιχειρήσεις. Ο αντίκτυπος της πρώτης οργανωμένης ελληνικής συμμετοχής στην έκθεση CeBIT ήταν θετικός.

Επιπλέον, όσον αφορά τις επενδύσεις το Γραφείο συμμετείχε στις συναντήσεις του Invest in Greece, οι οποίες είχαν θέμα την πορεία των γερμανικών επενδύσεων στην Ελλάδα και διερεύνηση τυχόν προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στην Ελλάδα, επίσης πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με εκπρόσωπο του Trans Adriatic Pipeline για την εξέλιξη και πορεία του διαγωνισμού φυσικού αερίου.

Εκπρόσωπος του Γραφείου συμμετείχε και εκπροσώπησε την Ελλάδα στην Υπουργική Σύνοδο για τις διεθνείς μεταφορές στη Λειψία καθώς ακόμα συμμετείχαμε στο Φόρουμ για τον Τουρισμό που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Φεβρουάριο στην Ομοσπονδιακή Βουλή και στο οποίο συμμετείχε η Υπουργός Τουρισμού κα Όλγα Κεφαλογιάννη και εκπρόσωποι του τουριστικού κλάδου της Γερμανίας και είχε θετικά αποτελέσματα.

Επίσης, διερενήθηκαν μέσω συναντήσεων οι δυνατότητες πραγματοποίησης εβδομάδων ελληνικών προϊόντων σε αλυσίδες γερμανικών τροφίμων, οι οποίες όμως συνεπάγονταν μεγάλο κόστος.

Το Γραφείο επισκέφθηκε και είχε επαφές με τις συμμετέχουσες ελληνικές επιχειρήσεις στις σημαντικότερες εκθέσεις του Βερολίνου (Grüne Woche, Fruit Logistica, Έκθεση Τουρισμού, Έκθεση Αεροδιαστημικής) και τις εκθέσεις CeBit (για τεχνολογία) και Domotec (για πατώματα, χαλιά, εξοπλισμό κλπ) στο Αννόβερο και Paperworld, Beautyworld, Christmasworld στη Φρανκφούρτη καθώς και απέστειλε προσκλήσεις και ενημερωτικό υλικό στα επιμελητήρια, σε

σχετικών φορείς και επιχειρήσεις της Γερμανίας για διοργανώσεις και διεθνείς εκθέσεις που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα

Παράλληλα το Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου ανταποκρίθηκε το 2012 στα αυξημένα κατά 24% εμπορικά αιτήματα ελληνικών επιχειρήσεων και φορέων (άνω των 400 το 2012) αλλά και σε γενικότερα οικονομικά αιτήματα από υπουργεία και άλλες δημόσιες υπηρεσίες τόσο από Ελλάδα όσο και από Γερμανία. Επίσης σημαντικός αριθμός αιτημάτων από επιχειρήσεις, επιχειρηματικούς φορείς και φυσικά πρόσωπα που αφορούσαν εμπορικές πληροφορίες για συνεργασία με ελληνικές επιχειρήσεις, ίδρυση εταιρειών στην Ελλάδα κτλ. αλλά και πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα. Όπως και η επιμέλεια ερωτημάτων δημοσιογράφων από τον κλαδικό τύπο.

Όσον αφορά τις εκδηλώσεις ενημέρωσης εξαγωγέων το Γραφείο ΟΕΥ συμμετείχε στη διοργάνωση του Υπουργείου Εξωτερικών Ημέρες Πληροφόρησης Επιχειρηματιών, στην Αθήνα, στις 19.12.2012, όπου στέλεχος του Γραφείου ενημέρωσε εκπροσώπους επιχειρήσεων που ενδιαφέρονται για τη γερμανική αγορά και σε ενημέρωση, μέσω διαδικτυακού, από στέλεχος του Γραφείου ενδιαφερομένων Ελλήνων παραγωγών για την είσοδό τους στη γερμανική αγορά ελαιολάδου σε εκδήλωση που διοργάνωσε το Επιμελητήριο Λέσβου όπως και συμμετοχή σε εκδηλώσεις άλλων φορέων, κλαδικών οργανώσεων για τρόφιμα, τουρισμό κ.α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Γερμανία παραμένει σημαντικότερος εμπορικός και οικονομικός εταίρος της Ελλάδος, τόσο σε επίπεδο διμερούς εμπορίου, όσο και επενδύσεων, αν και η γερμανική αγορά έχει υποχωρήσει από την πρώτη θέση για τα ελληνικά προϊόντα. Δεδομένου του μεγέθους αλλά και του ειδικού βάρους της γερμανικής οικονομίας σε Ευρωζώνη και ΕΕ (μεγαλύτερη και σημαντικότερη οικονομία σε ΕΕ), καθώς και της εν γένει θετικής πορείας της γερμανικής οικονομίας, θεωρούμε ότι τα ελληνικά προϊόντα έχουν δυνατότητες περαιτέρω διείσδυσης στην γερμανική αγορά. Βεβαίως, πρόκειται για μια πολύ απαιτητική και ανταγωνιστική αγορά με υψηλά ποιοτικά κριτήρια και αυξημένες καταναλωτικές ευαισθησίες στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων, αλλά και στην συσκευασία τους, που η προσέγγισή της απαιτεί μεθοδικότητα, σωστό προγραμματισμό και συνέπεια. Μεταξύ των προϊόντων με καλές προοπτικές αύξησης της παρουσίας τους στη Γερμανία είναι τα παραδοσιακά ελληνικά προϊόντα που αν και είναι γνωστά, χρειάζονται φρέσκιες μεθόδους μάρκετινγκ και προβολής προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό ομοειδών προϊόντων (π.χ. Ιταλίας, Γαλλίας, Ισπανίας κλπ).

Ακόμη το μεγάλο τουριστικό ρεύμα Γερμανών προς την Ελλάδα και οι προοπτικές λόγω των μειωμένων τιμών για ακόμη μεγαλύτερη αύξηση την επόμενη τουριστική σαιζόν δίνει μια καλή ευκαιρία για την ανάδειξη, πέραν των τουριστικών μας αξιοθέατων και την ανάδειξη των παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων, καθώς και των ευκαιριών επενδύσεων στον τουρισμό (μαρίνες, ξενοδοχειακά συγκροτήματα κλπ.).

Σημαντικό ρόλο στην αύξηση των ελληνικών εξαγωγών μπορεί να διαδραματίσει επίσης η ποιοτική διαφοροποίηση των προϊόντων και η επέκταση των εξαγωγών, πέραν των προϊόντων του κλάδου τροφίμων και ποτών, που αποτελούν περίπου το ένα τρίτο των εξαγωγών μας στη Γερμανία, σε τομείς που παρουσιάζουν καλές προοπτικές, όπως φυτικά καλλυντικά και φάρμακα, κατασκευαστικά υλικά (προφίλ και προϊόντα αλουμινίου, προϊόντα σιδήρου-χάλυβα) καθώς και σε προϊόντα υψηλής τεχνολογίας.

Επιπλέον πρέπει να προβληθούν εντονότερα οι επενδυτικές ευκαιρίες και δυνατότητες της χώρας μας, τόσο σε ότι αφορά το δημόσιο τομέα και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, όσο και σε ότι αφορά ιδιωτικά επενδυτικά σχέδια.

Γενικότερα από ελληνικής πλευράς πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα στη γερμανική αγορά, ως αγορά στόχο για τα βασικά ελληνικά προϊόντα, με δράσεις για την περαιτέρω προώθηση τους βάσει συγκεκριμένου σχεδιασμού εξωστρέφειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

<i>Πίνακας 24</i> ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΣΕ ΕΥΡΩ			
	2011	2012	<i>ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ</i>
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	24.297.212.183	27.606.089.865	13,62
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	48.459.423.597	49.279.785.847	1,69
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-24.162.211.414	-21.673.695.982	10,30
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	72.756.635.780	76.885.875.712	5,68

Πηγή: ΕΛ. ΣΤΑΤ., αναθεωρημένα στοιχεία χρονολογικών σειρών για την περίοδο 2004-2012, Επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Βερολίνου, Οκτ. 2013

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Griechische Botschaft
Jäger Str. 54-55, 10117 Berlin
Τηλ. (004930)206260 Φαξ: 20626444
www.griechische-botschaft.de
e-mail: gremb.ber@mfa.gr

Προξενικό Τμήμα Πρεσβείας
Griechische Botschaft,
Konsularabteilung
Wittembergplatz 3a, 10789 Berlin
Τηλ.: (004930)2137033 Φαξ: 2182663

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Βερολίνο

Griechische Botschaft
Wirtschafts- und Handelsabteilung
Jägerstr. 54-55 10117 Berlin
Τηλ.: (004930)2360990 Φαξ: 23609920
e-mail: ecocom-berlin@mfa.gr

Μόναχο

Griechisches Generalkonsulat
Wirtschafts- und Handelsabteilung
Schwanthaler Str. 5, 80336 München
Τηλ.: (004989)553646 Φαξ: 553784
e-mail: ecocom-munich@mfa.gr

Ντύσσελντορφ

Griechisches Generalkonsulat
Wirtschafts- und Handelsabteilung
Grafenberger Allee 128A 40237 Duesseldorf
Τηλ.: (0049211)68785015, 68785016 Φαξ: 68785033
e-mail: ecocom-dusseldorf@mfa.gr

ΓΕΝΙΚΑ ΠΡΟΞΕΝΕΙΑ

Γενικό Προξενείο Αμβούργου

Griechisches Generalkonsulat
Neue ABC Str. 10, 20354 Hamburg
Τηλ.: (004940) 4132430 Φαξ: 449648

Γενικό Προξενείο Κολωνίας

Griechisches Generalkonsulat
Venloerstr. 151-153,
50672 Koeln
Τηλ.: (0049221)9420390 Φαξ: 94203925

Γενικό Προξενείο Μονάχου

Griechisches Generalkonsulat
Moehlstr. 22
81675 München
Τηλ.: (004989) 492061 Φαξ: 409626

Γενικό Προξενείο Ντύσσελντορφ

Griechisches Generalkonsulat
Grafenberger Allee 128A
40237 Duesseldorf
Τηλ.(0049211)6878500 Φαξ: 68785033

Γενικό Προξενείο Στουτγκάρδης

Griechisches Generalkonsulat
Hauptstaetterstr. 54, 70178 Stuttgart
Τηλ.: (0049711) 2229870 Φαξ: 22298740

Γενικό Προξενείο Φρανκφούρτης

Griechisches Generalkonsulat
Zeppelinallee 43, 60325 Frankfurt
Τηλ.:(004969)9799120 Φαξ: 97991233

ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού

Griechische Zentrale für Fremdenverkehr

Neue Mainzer Str. 22, 60311 Frankfurt

Τηλ. (004969) 2578270 Φαξ: 25782729

e-mail: info@gzf-eot.de

Γερμανο-Ελληνικός Επιχειρηματικός Σύνδεσμος

Deutsch-Hellenische Wirtschaftsverein.

Gothaer Allee 2, 50969 Köln

Τηλ.: (0049221)3979776 www.dhvw.de

Φαξ: 3979778, e-mail: dhvw@aol.com

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας και Τεχνολογίας

Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie

Scharnhorststr. 34-37, 10115 Berlin Τηλ.: 0049-30-186150, Φαξ: 0049-30-186157010

www.bmwi.bund.de, E-mail: info@bmwi.bund.de

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών

Bundesministerium der Finanzen

Wilhelmstr. 97, 10117 Berlin Τηλ.: 0049-30-186820 Φαξ: (004930)186824248

www.bmf.bund.de, e-mail: Poststelle@bmf.bund.de

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Διατροφής, Γεωργίας και Προστασίας του Καταναλωτή

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

Wilhelmstr. 54, 10117 Berlin, Τηλ.: 0049-30-20060, Φαξ: 0049-30-20064262

www.bmelv.de e-mail: internet@bmelv.bund.de

Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υπηρεσιών

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

Wilhelmstr. 49, 10117 Berlin Τηλ.: 185270, Φαξ: 185271830

www.bmas.bund.de email: poststelle@bmas.bund.de

Ένωση Γερμανικών Επιμελητηρίων

Deutscher Industrie- und Handelskammertag (DIHK) e.V.

Breite Strasse 29, 10178 Berlin Τηλ.: (004930)203080, Φαξ: 203081000

www.diht.de e-mail: dihk@berlin.dihk.de

Ομοσπονδιακός Σύνδεσμος Χονδρικού και Εξωτερικού Εμπορίου

Bundesverband des Deutschen Gross- und Aussenhandels e.V.

Am Weidendamm 1 A, 10117 Berlin Τηλ.: (004930)59009950, Φαξ: 590099519

www.bga.de e-mail: info@bga.de

Κεντρική Επιτροπή Διεθνών Εκθέσεων και Συνεδρίων στη Γερμανία

AUMA Ausstellungs- und Messe-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft

Littenstraße 9, 10179 Berlin Postfach: 021 281, 10124 Berlin

Τηλ.: (004930)240000, Φαξ: 24000263

www.auma-messen.de e-mail: info@auma.de

Ομοσπονδιακός Σύνδεσμος Βιομηχανιών

Bundesverband der Deutschen Industrie e.V.

Breite Straße 29, 10178 Berlin

Τηλ.: (004930)20280 Φαξ: 20282450 www.bdi-online.de

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Jägerstr. 54-55, D-10117, Berlin, Τηλ.: 0049.30.2360990, Φαξ: 0049.30.23609920

E-mail: ecocom-berlin@mfa.gr, wirtschaft@griechische-botschaft.de